

Rūpnīcas VEF lampu radiouztvērēju un radiolu ražošana (1944.-1969.) preses skatījumā

I daļa – uztvērēji un radiola ar oktālajām lampām (1944.-1954.)

Preses izdevumi laikposmā no 1945. gada līdz 1969. gadam skatīti ar mērķi precīzāk datēt sadzīves radioaparātūras izlaidi un to ražošanas tehnoloģiju rūpnīcā VEF.

Galvenokārt skatīta rūpnīcas VEF avīze Vefietis no 1945. līdz 1962. gadam, to reāli pārskatot un skenējot, laikraksti Cīņa un Padomju Jaunatne, arī vairāki reģionāli laikraksti, tajā skaitā Rīgas Balss. No žurnāliem izmantots žurnāls Radio krievu valodā, Zinātne un Tehnika, Zvaigzne, Liesma.

Sākotnēji svarīgākais avots ir rūpnīcas VEF avīze Vefietis. Tā iznāk dažādā apjomā, formātā un ar dažādu periodiskumu no 1945. gada 7. jūnija līdz 1996. gadam. Pirms tam iznāk kā laikraksta „Sovetskaja Latvija” pielikums „Sovetskaja Latvija na VEF” 15 numuri.

Avīze sākuma periodā iznāk krievu valodā ar tulkojumu latviski, vēlāk iznāk krievu un latviešu valodās. Kā visiem padomju laika periodiskiem uzdevumiem tās augstākais mērķis ir veicināt vispasaules revolūciju un viņas moto ir: „Visu zemju proletārieši savienojieties!”.

Avīze veidota kā VEF rūpnīcas partbiroja, strādnieku komitejas un direkcijas orgāns. Sākot no 1949. gada beigām, laikraksts ir rūpnīcas VEF partijas komitejas, arodorganizācijas komitejas, komjaunatnes komitejas un administrācijas orgāns.

Dažāds ir iznākšanas periodiskums. Laikā līdz 1960. gadam iznākušie numuri apkopoti tabulā:

Gads	Iznākušie Nr.
1945	15
1946	22
1947	19
1948	30
1949	32
1950	38
1951	70
1952	82
1953	102
1954	102
1955	104
1956	104
1957	103
1958	101
1958	100
1960	53

Iznākšanas periodiskums līdz 1950. gadam ir mazāk par vienu reizi nedēļā, iznāk parasti sestdienās. Sākot no 1953. gada, iznāk divas reizes nedēļā parasti trešdienās un sestdienās. Sākumā laikraksts iznāk A3 formātā uz vienas lapas. Vēlāk uz divām lapām (4 lappuses). Jāatzīmē tā laika poligrāfijas un papīra sliktā kvalitāte. Īpaši tas attiecas uz fotogrāfijām. Latvijas Valsts bibliotēkā laikraksti ir iesieti sējumos pa gadiem un atsevišķus sējumus ir praktiski neiespējami kvalitatīvi noskenēt, ievērojot iesienmalas nelielo platumu. Lai arī laikraksti glabāti piemērotos apstākļos, papīrs atsevišķiem eksemplāriem jau ir uz sairšanas robežas un nepieciešams strādāt ļoti uzmanīgi, lai to nesabojātu.

Laikraksts ir uzmanīgi (gan tīri fiziski, gan pēc satura) pārskatīts, atsevišķi raksti un fotogrāfijas noskanētas ar speciāli šim nolūkam iegādātu A3 formāta skeneri.

Sastopami arī speciālie izlaidumi, kuros par rūpnīcas darbību nav nekādu rakstu. Ja līdz 1950. gadam tie ir atsevišķi izlaidumi, tad sākot, no 1950. gada, speciālizlaidumi aizņem būtisku apjomu. Tā piemēram 1948. gada 11. jūnija speciālizlaidums veltīts komjaunatnei, 1949. gada 21. decembra numurs - Staļina 70.dzimšanas dienai.

1950. gadā ir 12 speciālizlaidumi. Piemēram:

9. februāra numurs veltīts aģitatoriem uz PSRS AP vēlēšanām,

23. februāra - armijas dienai,

21.aprīļa – liela daļa materiālu veltīta Ļeņinam,

3. maija speciālizlaidums bez numura „ZIBENS” aicina atbalstīt PSRS tautas saimniecības atjaunošanas un attīstības piekto valsts aizņēumumu un iegādāties tā obligācijas,

24. maija un 08. jūnija numuri ar nosaukumu „Vefietis šefības rajonā”. Laikraksta Vefietis speciālizlaidums šefības kolhozos Abrenes rajonā u.c.

1951. gadā palielinās laikraksta fiziskais formāts un tas vairāk tiecas kļūt par sabiedriski politisku izdevumu. Arī speciālizlaidumi saglabājas:

Nr. (nav) Staļina saruna ar Pravdas korespondentu.

Nr. 42.Vispasaules miera padomes Aicinājums par Miera pakta noslēgšanu.

Nr.54.Padomju patriotisko dziesmu teksti sākot ar PSRS un LPSR himnām un beidzot ar Katjuša, Traktoristu maršs, A. Brodeles “Skaista zeme mūsu dzimtā”.

Nr.57.L.Berijas ziņojums Maskavas padomes svinīgajā sēdē, veltītai LOSR 34. gadadienai.

62.Rīgai 750 gadi.

Daži no 1952. gada speciālizlaidumiem:

19.Par valsts mazumtirdzniecības cenu jaunu pazeminājumu pārtikas precēm.

24. Padomju dziesmu teksti 2 lapas.

26.Parakstīšanās uz PSRS tautas saimniecības attīstības jauno aizņēumumu latv. un krievu val.

61.PSKP 19.kongresa materiāli.

66.PSKP CK aicinājumi LOSR 35. gadadienā.

67.Padomju dziesmu teksti 2 lapas.

81.Plašāk izvērst cīņu par produkcijas teicamu kvalitāti.

1953. gada speciālizlaidumu piemēri:

19.Staļina nāve.

20.PSKP CK un PSRS MP lēmumi. Nr.19 un Nr.20 - divi speciālizlaidumi iznāk vienā dienā.

21.Staļina bēres.

60.PSKP 50 gadi.

74./75.Par PSRS lauksaimniecības tālākas attīstības pasākumiem.

79.Rīgas atbrīvošana.

Pēc Staļina nāves speciālizlaidumu skaits samazinās un sasniedz tikai 2- 3 gadā.

Arī parastajos laikraksta numuros būtisku vietu aizņem politiskie jautājumi. Piemēram, laikraksts vēsta, ka 1955. gada 25. janvārī (gandrīz 10 gadus pēc kara beigām!) PSRS Augstākās Padomes Prezidijs ar speciālu dekrētu paziņo, ka izbeigts karastāvoklis starp PSRS un abām vācu valstīm. Avīzes 1953. gada 16. janvāra numurā ir plašs raksts par ārstiem kaitniekiem „Negēlīgi spiegi un slepkavas zem profesoru un ārstu maskas”.

Jau sākumā minēju, ka laikraksts skatīts ar mērķi datēt sadzīves radioaparātūras izlaidi un to ražošanas tehnoloģiju rūpnīcā. Šajā ziņā informācija ir epizodiska un neaptver visus VEF ražojumus. No rakstiem un attēliem tikai daļēji iespējams gūt priekšstatu par uztvērēju ražošanas tehnoloģiju.

Galvenā vērība veltīta ražošanas plāna izpildei, cīņai par ražojumu kvalitāti, ritmiska darba nodrošinājumam radiomontāžas cehos, sociālistiskās sacensības organizāciju, sarkano stūrīšu ierīkošanu cehos, palīdzību šefības kolhoziem bijušajā Abrenes rajonā.

Lasot laikrakstu mūsdienās, liekas, vispār neiespējama normāla ražošana pēc sociālistiskiem darba organizācijas principiem. Liekas, neiespējami, ka kāds no izgatavotajiem uztvērējiem varētu ilglaicīgi kvalitatīvi darboties.

Šajā laika periodā iezīmējas arī vietējo kadru apzināta nomaīņa ar „brālīgo PSRS republiku” speciālistiem. Nomaīņas shēma bija ļoti vienkārša – laikrakstā publicēts kritisks raksts par kādu vidējā posma vadošo darbinieku, un nākošajos numuros rubrikā „Pa mūsu materiālu pēdām” lasām par darbinieka nomaīņu. Turklāt iemesli kritikai atsevišķos gadījumos bija sadomāti, vai vienkārši absurdi. Piemēram, lai gan cehs regulāri izpilda plānu, ceha priekšniekam tiek pārņemts par nepietiekamu sociālistiskās sacensības organizēšanu kolektīvā. Cita ceha meistaram tiek pārņemta sarkanā stūrīša neesamība cehā, bet pēc tā iekārtošanas kritiķu norādītajā vietā un laikā, tas pasniegts kā sabotāža ražošanas procesam un sociālisma celtniecībai no tiem pašiem kritizētājiem. Amats tiek zaudēts jebkurā gadījumā.

Rūpnīca kara beigās bija izpostīta un izlaupīta. 1945.-1949. gados laikraksts ziņo par daudziem darbmašīnu sūtījumiem no brālīgajām republikām. Faktiski liela daļa no šiem sūtījumiem bija kara reparācijas no Vācijas. Bija gadījumi, kad no Vācijas un tās sabiedroto valstu teritorijām tika atgrieztas kara beigās no rūpnīcas izvestās darbmašīnas. Katrā ziņā pirmos pēckara gadus rūpnīcas tehniskais nodrošinājums būtiski atpalika no pirmskara līmeņa.

Darba apstākļi pirmajos pēckara gados rūpnīcā bija ļoti smagi. 1944./45. un 1945./46. gada ziemās rūpnīcas cehos faktiski nebija apkures. Siltums tika nodrošināts tikai tehnoloģiskajām vajadzībām. Laikā līdz 1948. gadam, aukstajā gadalaikā uzņemtajos fotoattēlos redzam strādniekus un strādnieces pie darba galdiem siltā apģērbā un ar siltām galvassegām. Spriežot pēc attēliem, šajā laikā netika pielietoti pat visvienkāršākie darba aizsardzības palīg līdzekļi (aizsargbrilles un uzroči pie rotācijas darbgaldiem, elementāras sejas aizsargmaskas vai respiratori krāsošanas iecirknī u.c.). Pēc veco VEF strādnieku atmiņām, nelaimes gadījumi darba procesā notika bieži, bet laikrakstā neizdevās atrast nevienu pieminētu nelaimes gadījumu ražošanā.

Šajā laikā rodas pastāsti par VEFa vecstrādnieku, kas ar asarām acīs jautā meistaram, kas tas plāns ir par visuvarenu valdnieku, ja viņa dēļ jāražo apzināts brāķis.

Pēc rīdziniekiem nesaprotamās ražošanas plāna visvarenības parādās viņiem tikpat grūti saprotama parādība – alkohola lietošana darba vietā un darba laikā. Dzeršana un atrašanās alkohola reibumā darba vietā laikrakstā aprakstīta vairākkārt, bet jūtama iecietīga un gandrīz humoristiski līdzcietīga attieksme pret šo parādību.

Forsēti pieaugot ražošanas tempiem, palielinājās arī nepieciešamība pēc strādniekiem. Vietējie darbaspēka resursi ātri vien tika izsmelti. Latvijas PSR tālaika likumdošana noteica, ka bez pieraksta Rīgā darbā iekārtoties nevarēja, bet bez darba Rīgā nevarēja saņemt pierakstu. Minētā kārtība attiecās uz Latvijas iedzīvotājiem, bet ne uz iebrāucējiem no “brālīgajām” bijušās PSRS republikām.

Protams, tūlīt aktualizējās dzīvokļu jautājums. To risināja divos agrāk Latvijā nepraktizētos veidos – sablīvējot iedzīvotājus komunālajos dzīvokļos un izveidojot strādnieku kopmītnes. Perspektīvā abām šīm strādnieku kategorijām tika piešķirtas priekšrocības dzīvokļu saņemšanai. Rezultātā tika radīta sistēma, pēc kuras noteikumiem Rīgas pamatiedzīvotājiem nākotnē savus dzīvokļu apstākļus rindas kārtībā uzlabot bija praktiski neiespējami. Saprotama ir vienkāršo cilvēku vēlme, glābties no pēckara postažas un bada ierasties Latvijā, lai ar godprātīgu darbu nopelnītu sev maizi un cilvēka cienīgu dzīvi. Bet šāda politika jau no paša sākuma radīja nākotnes pretrunas – sociālo un nacionālo spriedzi, kuras risinām vēl šodien.

Attēlā redzams zvanu pogu sablīvējums pie komunālā dzīvokļa durvīm.

Rīgā un daudzās citās Latvijas pilsētās strādniekiem konkurenci sastādīja arī PSRS armijas aktīvajā dienestā esošie un atvaļinātie virsnieki, kuri bija jāizmitina relatīvi labākos apstākļos. Šajā gadījumā, piemēram, manā pilsētā – Liepājā, ar vietējās izpildkomitejas lēmumiem virsniekiem piešķīra ne vien atsevišķus dzīvokļus un mājas, bet pat veselus kvartālus pilsētas centrā, protams, iepriekš atbrīvojot šos namus no esošajiem iemītniekiem.

Ļoti sarežģīts un daudzšķautņains visā sociālisma laika periodā bija rūpnīcu apgādes jautājums. Zinot pēckara apgādes prioritātes gan pēc kvantitātes, gan kvalitātes (atomieroču izstrāde, kosmoss, aizsardzība un tikai tad civilā ražošana) nodrošināt rūpnīcas ritmisku darbu bija praktiski neiespējami. Laikrakstā „Vefietis” apgādes jautājumi pieminēti nepārtraukti, bet vainoti tiek galvenokārt apgādes daļas darbinieki.

Latvijas abas radiatorrūpnīcas bija relatīvi privileģētākā stāvoklī, jo spēja ražot oficiālus un neoficiālus kvalitatīvus speciālos pasūtījumus. Arī sērijveida produkcija bija pietiekami kvalitatīva un deficīta, lai iekārdinātu PSRS valsts plāna komitejas neskaitāmo kabinetu iemītniekus. Šāda sagādes jautājumu kārtošana bija ļoti „smaga” nodarbe laikā, kad rūpnīca ražoja „Latvijas”, „Baltikas” un „Mierus”. Daudz „vieglāk” kļuva tiešā un pārnēstā nozīmē „Tūristu” un „Spīdolu” laikmetā.

Maskavas un Ļeņingradas vajadzīgo priekšnieku apgādei ar bezmaksas VEF produkciju bija izstrādātas vairākas sistēmas. Nevarēja taču smagos uztvērējus gaišā dienas laikā, visiem redzot, stiept uz vajadzīgo priekšnieku kabinetiem. Viens no veidiem bija rūpnīcas dalība PSRS TSSI un tematiskajās izstādēs. Uz izstādēm tika nogādāti dažreiz pat vairāki desmiti viena eksponāta eksemplāri. Tā kā izstādītais eksemplārs bieži „bojājās” tad viņš tika nomainīts un tālākais ceļš pie vajadzīgā cilvēka jau bija tehnikas jautājums.

Lai risinātu saņemto komplektējošo detaļu kvalitātes jautājumu, abas Latvijas rūpnīcas centās pēc iespējas vairāk uztvērēju sastāvdaļu ražot uz vietas rūpnīcās. Izņēmums bija radio lampas. Ieviešot saņemto lampu pirmspārbaudi, brāķa procents izrādījās neiedomājami augsts. Bet komplektējošās detaļas tika saņemtas praktiski bez vai ar dažu procentu rezervi. Saņemot pretenzijas, lampu ražotāji sacēla milzīgu brēku – kā kaut kādas nožēlojamas provinces rūpnīcināšas iedrošinās apšaubīt viņu ražojumus. Tomēr pēc LKP CK un LPSR MP augsta ranga amatpersonu iejaukšanās abas Rīgas radiatorrūpnīcas saņēma līdz tam nedzirdētu privilēģiju – atļauju veikt radiolampu ienākošo kvalitātes kontroli. Tas kopumā būtiski paaugstināja rūpnīcu produkcijas kvalitāti un, galvenais, būtiski palielināja kalpošanas laiku. Bija iespējams pagarināt rūpnīcu garantijas termiņus. Kā atmiņas no tiem laikiem varam sastapt oktālās lampas ar abu rūpnīcu spiedogiem uz lampu cokola atslēgas.

Tālāk sniegti uz preses materiāliem balstīti VEF radiotehnisko ražojumu tapšanas apraksti. Sākumā ievietots izstrādājuma mūsdienās uzņemts fotoattēls. Fotografijas pārsvarā ir raksta autora un Latvijas radiotehnikas kolekcionāru un pētnieku Nikolaja Baranova un Raimonda Austera uzņemtas. Izmantoti arī VEF vēstures muzeja materiāli un foto no interneta.

Radiouztvērējs Vefsuper M557

Uztvērējs sākts ražot 1944. gada decembrī, šajā mēnesī saražoti 66 eksemplāri.

(Vefietis 1954.10.13.)

Decembrī jau strādāju radiomontažas cechā par mehaniķi. Strādāt bija ļoti grūti. Telpas netika apkurinātas, un strādnieki uz ātru roku paši uzstādīja nelielas krāsniņas. Pie tām mazliet pasildījuši rokas, atkal devāmies pie mašinām.

Cechā strādāja 66 cilvēki. Pirmajā mēnesī mēs izlaidām tikai 66 radiouztvērējus, bet cik dārgi un labi tie mums izlikās!

Kā piemiņu no tām dienām saudzīgi glabāju radiouztvērēju «M-557» tādu, kādi bija pirmie 66.

Šo dāvanu saņēmu no Sakaru ministrijas vienā no manas dzīves laimīgākajām dienām — kad valdība mani kopā ar daudziem citiem vefiešiem par piedalīšanos rūpnīcas atjaunošanā apbalvoja ar Ļeņina ordeni.

J. STRAUJUPS,
vispārējo laboratoriju vecākais meistars

1945. gada 13. aprīlī atjaunots ražošanas konveijers (slīdlente), kas vācu okupācijas laikā bija iznīcināts (slīdlente sagriezta).

(Vefietis 1947.03.08.)

Raksta "3000. radio aparāts" fragmenti

...

29. oktobrī plkst. 12.00 iezvanījās «VEF» partorga b. Priverta vietējais tālrunis. No radio montāžas nodaļas, kuru vada b. Jakovičs, paziņoja, ka uz lentes uzlikts 3000. radio uztvērējs. Šo ziņu nodeva radio montāžas nodaļas aktīvists brigadieris b. Zemzars.

Nodaļā uz lentes lēni slīd 3000. radio aparāts. Pie tā plakāts, kur attēlots radio uztvērējs un sarkans skaitlis — 3000. Plakātu rotā sarkani karodziņi. Nodaļas strādnieki ar lepnumu noraugās 3000. aparātā.

...

Aparāts ceļo vēl metrus divpadsmit un beidzot nonāk pie b. Natālijas Larionovas, kura jau noskaņo starpfrekvenci.

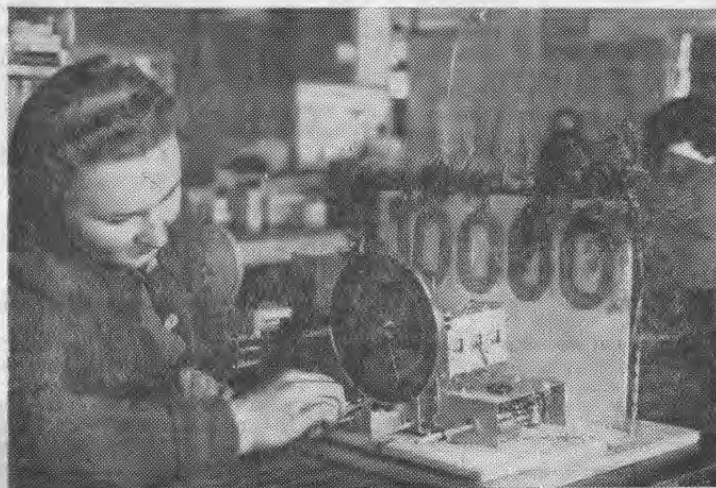
Tālāk aparāts iet jau iemontēšanai kastē un galīgai noskanēšanai, tad tehniskai kontrolei un pēc tam noliktavā.

...

(Cīņa 1945.10.31.)

1946.04.13.- izgatavots 10000
eksemplārs.

(Vefietis 1946.04.20.)

Trīssimtņiece Olga Grebņeva
beidz 10-tūkstošā radio-uztvērēja montāžu.

No slidlentas noņemts 10-tūkstošais radio uztvērējs

Pirms gada radio montāžas cechā atkal atjaunoja darbību slidlenta. Kopš tā laika ar katru nākošo mēnesi radio uztvērēju produkcija ir nemitīgi augusi. Un lūk 13. aprīlī kniedētāja Anna Krustkopa uz lentas uzstādīja jubilejas uztvērēja šasiju: — VEF'ā savu tapšanas gaitu sāka 10-tūkstošais radio uztvērējs.

Visas montētājas strādāja ar sajūsmu. Lodētāja, piecsimtņiece — Veronika Bērziņa pielodēja detaļas un šasija aizceļoja tālāk pie Ritas Ružas, kuŗa šasijai pieskrūvēja sprieguma pārslēgu. Montētāja, četrsimtņiece — Erna Amera pielodēja šasijai pretestības un kondensātorus un šasija turpināja savu tālāko ceļu pie trīssimtņiecēm Antoinas Kolcovas un Va-

lentinās Grišinas, un pēc tam pie piecsimtņieces Ernas Krieviņas. Pēc veselības rindas vēl dažādu citu operāciju trīssimtņiece Olga Grebņeva nokrāsoja uztvērējam uzgriežņus un aparāts nonāca pie pēdējā etapa — skanotājas Elfrīdas Briedes.

Ievēribas cienīgs ir tas apstāklis, ka viss slidlentas personāls sastāv tikai no stachanoviešiem. Strādnieki ir apņēmušies dot valstij uz 1. Maiju 200 radio uztvērējus virs plāna. Viņi tic, ka savu solījumu varēs godam pildīt. Tāda pat ir arī slidlentas meistara b. Mucenieka pārliecība.

«Ar šādiem darbiniekiem,» — viņš saka — «uzvara ir droša!»

J. Zeltiņš.

1946.11.25.- izgatavots 25000
eksemplārs.

(Vefietis 1946.11.27.)

No slidošās lentas noņemts 25.000 radiouztvērējs

25-tā novembrī no slidošās lentas radio montāžas cechā noņēma 25.000-šo izgatavoto radiouztvērēju. Slidošās lentas darbība tika atjaunota pagājušā gada aprīlī. Pusotra gada laikā radio montāžas cechs ir vairākkārtīgi palielinājis gatavās produkcijas izlaidumu. Oktobrī cechs ir ražojis četras reizes vairāk radiouztvērēju, nekā janvārī. Strādnieces b. b. Anna Krustkopa, Erna Krieviņa, Velta Grunde

un citas strādā pie slidošās lentas no pirmās darbu atjaunošanas dienas. Viņas sniedz stachanovišķa darba paraugu, izpildīdamas pa trim un četrām normām maiņā.

Pašreiz kolektīvs cīnās par novembra plāna izpildīšanu un par gada plāna pirmstermiņa beigšanu uz Staļina Konstitūcijas dienu — 5-to decembri.

M. Zemzars.

1947.03.27.- izgatavots 35000 eksemplārs.

(Vefietis 1947.03.29.)

No slidošās lentas noņemts 35- tūkstošais radiouztvērējs. Līdz gada beigām rūpnīcas kolektīvs dos vēl 25 tūkstoši uztvērēju. Uzņemuma: Ceha vecākais meistars b. Azarovs pārbauda radiouztvērēju pirms viņa nodošanas tehniskās kontroles nodaļai.

1948. gada augustā sastādīts plāns par uztvērēja pilnveidi.

(Vefietis 1948.08.23.)

Konkretie lēmumi par atrisināmiem jautājumiem ir sakopoti organizatoriskā tehnisko pasākumu plānā par radiouztvērēju kvalitātes uzlabošanu. Sasānā ar šo plānu mums jāpanāk uztvērēja ārējās apdares uzlabojums, jāpaaugstina uztvērēja mehāniskā un elektriskā kvalitāte (elektrolītiskie kondensatori, potenciometrs u. c.), jāuzlabo ekspluatācijas ērtības (frikcija), jāceļ uztvērēja akustiskās īpašības (skalrunis), jāsaģādā augstvērtīgi pieskaņošanas kondensatori.

Rakstā "Dosim valstij augstvērtīgus uztvērējus" laikrakstā Vefietis nosauktas galvenās uztvērēja ražošanas problēmas.

(Vefietis 1948.01.07.)

Galvenais apstāklis, kura dēļ pagaidām nav iespējams panākt vēl redzamāku kvalitātes uzlabošanu, ir — neatrisinātā tehnoloģija augstvērtīgu pieskaņošanas kondensatoru ražošanai. Iepirkt gatavus pieskaņošanas kondensatorus no citām rūpnīcām pašreiz nav iespējams, kamdēļ uztvērējos nācās iemontēt vecas konstrukcijas kondensatorus, kuri nenodrošina pietiekamu uztvērēja elektrisko parametru stabilitāti, kā arī traucē viņa iestādīšanu.

Technologi nav atrisinājuši arī citus 1947. gada plānā uzņemtus jautājumus, kā piemēram, jauna tipa potenciometru ieviešanu, konturspoju ķermeņu izgatavošanu no iekšzemes mākslīgo sveķu šķīrnēm, elektrolītisko kondensatoru uzlabošanu, pārejot uz jauna veida alumīnija čaulām.

Konstruktoriem un laboratorijas speciālistiem vēl atrisināma arī vesela rinda jautājumu, kas saistās ar uztvērēja vispārējās kvalitātes uzlabošanu. Jāpanāk frikcijas un skalruņa uzlabojums; cehi pilnīgāk jāapgādā ar mērrīkiem un mēraparātiem, lai uzlabotu ražojumu kontroli. Tāpat jāparedz pāriet uz normalizētu vadu pielietošanu radiouztvērēju būvē, izstrādājot šim nolūkam jaunu tehnoloģisku dokumentāciju.

Daļa no problēmām novērsta - no 1948. gada augusta uztvērēja montāžā pielieto jaunas konstrukcijas pieskaņošanas kondensatorus.

(Vefietis 1948.08.23.)

1948.10.05.- izgatavots 100000
eksemplārs.

(Vefietis 1948.10.06.)

Simttūkstošais radiouztvērējs!

1949. gada aprīlī radiomontāžas
cehā uzstādīts jauns konveijers

(Cīņa 1949.04.29.)

Rūpnīcas VEF radiomontāžas cehā apgūts jauns spēcijs konveijers. No konveijera minūtē nonem vienu uztvērēju. Attēlā: uztvērēja montāža uz konveijera.

Foto LTA

Attēli no ražošanas procesa.

(Vefietis 1945.09.29.)

Radiomontāžas cechs — rūpnīcas labākais cechs.

(Vefietis 1946.03.09.)

Kniedētāja Anna Krustkopa (radio- montāžas cechs) — pirmais konveiera numurs.

(Vefietis 1945.10.06.)

Radiomontažas cehā. Stachanoviete E. Krieviņa izpilda normu par 295 procentiem.

(Vefietis 1946.10.07.)

Lodētāja Anna Igre.

Radiomontažas cecha lielā slidenta.

(Vefietis 1947.10.31.)

(Vefietis 1948.03.05.)

(Vefietis 1945.11.07.)

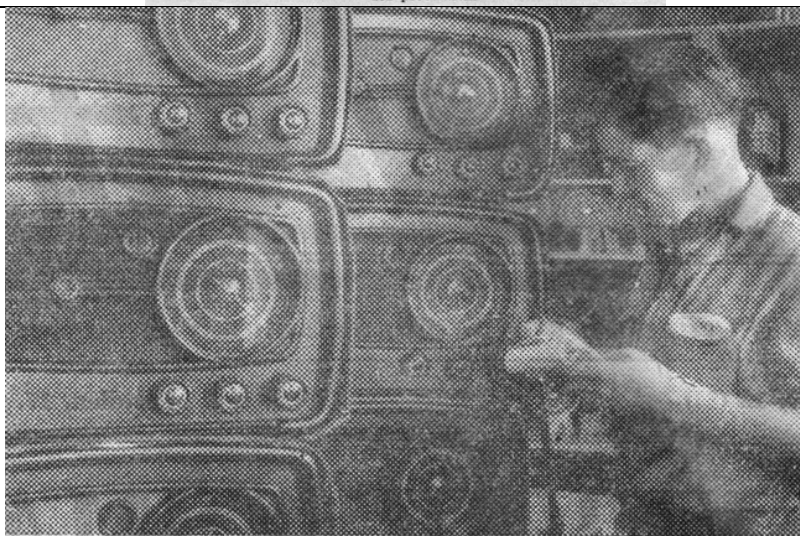
VEF koku apstrādāšanas cecha stachanoviete b. E. Zivarts.
pārsniedz darba normu par 233 proc:

(Vefietis 1945.10.13.)

Radiomontāžas cehā. Regulētājs V. Daudzavārdis izpilda normu par 192 procentiem.

(Vefietis 1945.11.17.)

Radio montāžas cehā.
Beidzamā operācija — gataviem uztvērējiem pievieno pases.

Žurnālā Radio publicēts informatīvi analītisks raksts, ieskaitot raksturlielumus, transformatoru tīšanas datus, elektriskā slēguma shēmu un detaļu izvietojumu uz šasijas.

(Радио 1946. Nr.5-6)

ВЕФ M-557

Е. Л.

Радiorецепник «ВЕФ М-557» предназначен для использования в местностях, имеющих сеть переменного тока напряжением 110, 127 или 220 В.

Преприник имеет три диапазона: длинные волны 698—2000 м (450—150 кГц), средние волны 197—579 м (1 525—518 кГц), короткие волны 16,3—51,3 м (18,4—5,86 МГц).

Выходная мощность приемника около 3 В.

Коротковолновый диапазон охватывает все участки, в которых расположены основные радиовещательные станции.

Преприник обладает достаточной чувствительностью и избирательностью, позволяющими пропускать прием дальних станций. Имеется возможность расширения полосы пропускания высоких частот, что позволяет осуществлять прием хорошо слышимых станций с повышенным качеством воспроизведения.

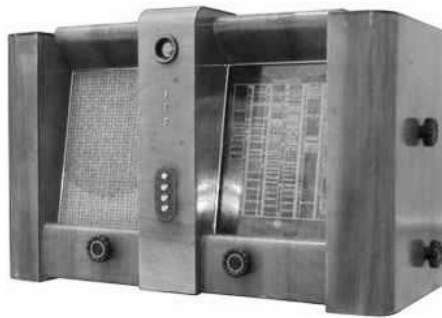
Для улучшения качества звучания в схеме низкочастотной части применена отрицательная обратная связь.

На задней стенке шасси расположены гнезда для присоединения антенны и заземления, для адаптера и для дополнительного (выносного) низкочастотного громкоговорителя. Кроме того, там же находятся два штырька, с помощью которых приемник соединяется со шнуром питания, заделанным в колодку, укрепленную на задней крышке приемника.

Этим самым осуществляется блокировка, так как при снятии задней крышки приемник автоматически отключается от сети. Сзади на шасси, в правом углу, помещается пластмассовая ручка с надписями: 110—127—220. Вращая эту ручку, можно переключать обмотки силового трансформатора соответственно напряжению сети. В отверстие, сделанном в задней крышке против этой ручки, видна цифра, указывающая, на какое напряжение переключен трансформатор. Над этим переключателем на шасси помещен предохранитель.

1944.-1949. gados saražoti 167665 eksemplāri.
(Ločmelis J. "VEF mans liktenis, mana dzīve" 51.lpp.)

Radiouztvērējs Vefluxus M1357

Sk. Nr.	Datus nosaukums Materiāla apzīmējums.				Fabrikālo Nr.	izmēri	MT	neto	brutto
Grozīj.	Konstr.	Darb.	Apstipr.	Grozīj.	Konstr.	Darb.	Apstipr.	Grozīj.	Konstr.
0	14.10.45.	M1							
1945	Dat.	Daraka	VEF 115160c						
Konstruējis	27.8.	P. Mitrošins							
Darbodājis	1.10.								
Apstiprinājis									
Mērogi	Nedala		Vefluxus M1357				Atvieto:		

Uztvērējs konstruēts un apstiprināts 1945. gada septembrī, bet tā ražošana visticamāk sāka 1946. gada jūnijā.

(Izkopējums no uztvērēja shēmas)

DĀVANA OKTOBRA REVOLŪCIJAS SVĒTKOS

«VEF Luxus M 1357», saucas jaunkonstruētais 14 spuldžu radio uztvērējs, ko «VEF» radio inženieri un konstruktori izgatavojuši uz Oktobra revolūcijas svētkiem.

Šī paaugstinātās kvalitātes uztvērēja būves pamatā ir pārveidota «VEF» 1941. g. 14 spuldžu uztvērēja konstrukcija, — paskaidro viens no jaunā aparāta veidotājiem konstruktors b. Krastiņš. Jaunā aparāta īpašības, salīdzinot ar parasto uztvērēju 557, ko izgatavo «VEF», ir ievērojami paaugstinātas. Vispirms trīs viļņu diapazonu (viļņu garumu) vietā izveidoti pieci: garie viļņi no 150—450 kHz, vidējie no 520—1550 kHz, viens stiepto viļņu diapazons no 15—15,4 MHz un divi īso viļņu diapazoni. Parastam aparātam īso viļņu noskaņošana ir daudz grūtāka, kamēr «Luxus M 1357» stiepto viļņu diapazons dod iespēju abonētam uztvert īsos viļņus tikpat viegli kā garos un vidējos.

«Luxus M 1357» konstrukcijā izmantots viens no jaunākiem radiotehnikas sasniegumiem — raidītāja automātiskā pieskaņošana. Ja raidītājā jūtama frekvenču svārstība, tad uztvērējs automātiski pieskaņojas šīm svārstībām. «Luxus M 1357» zemfrekvences daļa, salīdzinot ar parasto aparātu, dod jūtami labāku atskaņojumu. Uzlabotā kontrasta automātika dod iespēju skaļuma maiņas pielāgot dabiskiem apstākļiem. Parasti uztvērējs nevar izsekot visām runas un sevišķi mūzikas skaļuma maiņām, bet jaunais aparāts to spēj jau stipri precīzi. Protams, jaunajam uztvērējam ir arī lielāka jutība, kas dod lielākas uztveršanas spējas. Aparāta ārējais izveidojums glīts, izstrādāts ar labu gaumi. Arī apkalpošana vienkārša. «VEF» eksperimentālā nodaļa patlaban izgatavo «M 1357» pirmo paraugu sēriju, pēc kam to nodos masu produkcijai.

Maz informācijas presē ir par pirmo VEF pēckara lielsuperu «VEF Luxus M 1357». Uztvērējs tika veidots, lai demonstrētu VEF varēšanu rūpnīcas jauniešiem saimniekiem un bijušās PSRS partijas un padomju nomenklatūrai. Laikrakstā Vefietis nav neviena publikācija par šo uztvērēju.

Laikrakstā
(Cīņa 1945.11.07.)
ievietotā raksta fragments.

Žurnāla Radio 1948. gada 6. numurā ievietots plašs apraksts, elektriskā shēma, raksturlielumi, tīšanas dati.

(Радио 1948. Nr.6)

« ВЭФ » M-1357 »

А. А. Ливенталь

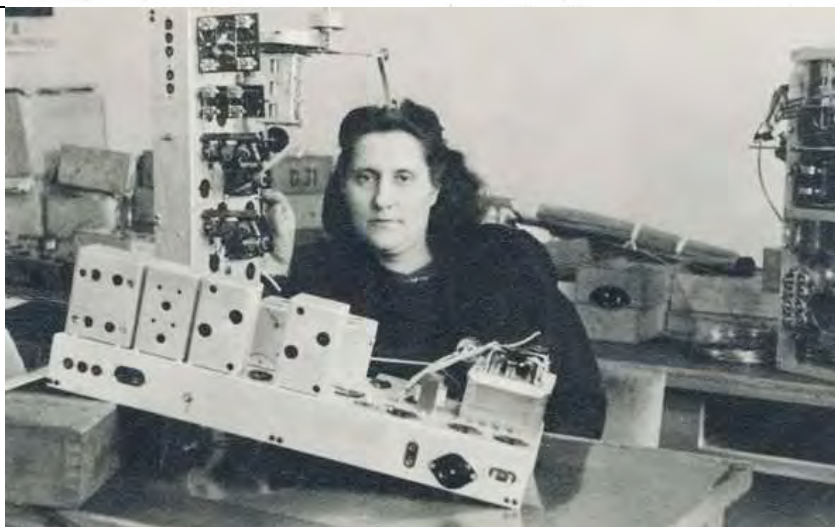
Экспериментальный цех завода ВЭФ выпустил небольшую партию приемников «ВЭФ-М-1357».

Конструкция приемника «ВЭФ-М-1357» была разработана на заводе еще до войны. Приемник в первом своем варианте имел, помимо плавной настройки, также и кнопочную на заранее выбранные слушателем станции.

После окончания Отечественной войны в производство была пущена модель без кнопочной настройки. Но в схеме приемника сохранена автоматическая подстройка частоты и кнопочное переключение тонкоррекции и экс-

Foto no ražošanas procesa.

(Avots – atsevišķa fotogrāfija)

Uztvērēja ražošana, iespējams, sākta 1946.06. un beigta līdz ar jaunā modeļa Latvija M137 ražošanas sākumu 1950.07. Ražoti daži simti uztvērēju (lielākais zināmais uztvērēja šasijas Nr.125).

Radiouztvērējs Latvija M137

Uztvērējs izstrādāts 1946. gadā, un tuvākajā laikā bija paredzēts uzsākt tā ražošanu.

Fabrikas konstruktora vietnieks b. Jevgenjevs demonstrē mums pirmo jaunā tipa uztvērēju. Tas vēl nav pilnīgi gatavs. Tas ir vienkāršāks par «VEF-LUX». «LUX» izmaksāja dārgi un tā ražošana bija visai sarežģīta. Fabrikas darbinieki nolēmuši jaunajā aparatā paturēt visu labāko, kas bija «LUX» — tīru skaņu, jutīgumu, glītumu, bet tai pašā laikā vienkāršot aparāta konstrukciju. Pēc vispusīgas pārbaudes sāks šo aparātu ražošanu.

(Cīņa 1946.06.14.)

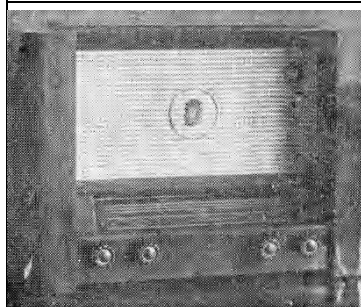
Rūpnīcas laikraksts rakstā “Dosim valstij augstvērtīgus uztvērējus” paredz tā ražošanu 1948. gadā.

(Vefietis 1948.01.07.)

Izstrādātais uztvērēja paraugeksemplārs redzams kinožurnāla Padomju Latvija 1947. gada augusta izlaidumā.

Tekošā, 1948. gadā, rūpnīca paredz sākt ražot 13-spuldžu uztvērējus M-137. Šo modeli galvenā konstruktora daļas radiobirojs pabeidza izstrādāt jau 1947. gadā. Konstruktoru uzdevums bija izveidot šo uztvērēju ar tādiem elektriskiem datiem, kas visumā atbilst I klases uztvērēja prasībām. Uztvērējam jāuzrāda izcilus jūtīgums, jābūt viegli iestādāmam, skaņas tembram jābūt patīkamam, šī aparāta ražošana nedrīkst būt komplicēta, viņam jāatšķiras ar glītu ārējo izskatu un viņa būvei izmantojami tikai iekšzemes materiāli. Ar direktora rīkojumu cehā Nr. 25. ir noorganizēta brigade, kurai visīsākā laikā jāapgūst jaunā uztvērēja ražošana un jāizaudzina kadri tālākai seriņveida ražošanai.

Vēl konstruktoriem vispusīgi jāpārbauda jaunā uztvērēja masveida ražošanas iespējas, vēl jāmēģina paaugstināt jaunā modeļa mehāniskā un elektriskā izturība, kā arī jā sagādā ceham nepieciešamie kontroles mērrīki un tehniskā dokumentācija.

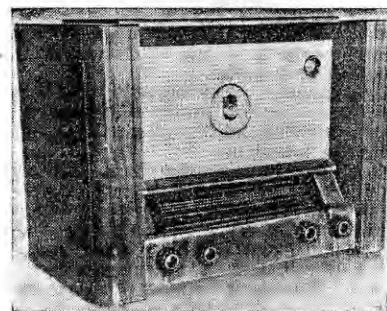

I klases radiouztvērējs M-137

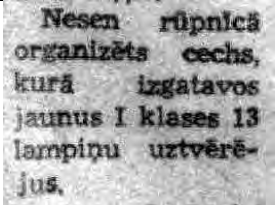
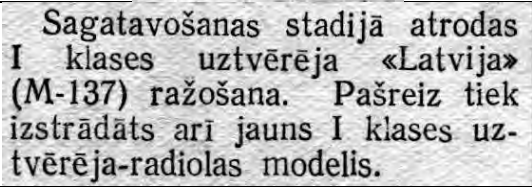
1949. gada vidū laikraksta numurā rakstā “Jauni augstas kvalitātes uztvērēji” apskatāms uztvērēja attēls.

(Vefietis 1949.06.20.)

Uztvērēja attēls skatāms arī žurnālā Radio krievu valodā. (Радио 1949.Nr.05)

Образец приемника I-го класса, разработанного на заводе ВЭФ

Par gatavošanos ražošanai ziņo arī bijušās LPSR jaunatnes laikraksts. (Padomju Jaunatne 1949.07.06.)	
1950. gada radio dienai veltītajā rūpnīcas laikraksta numurā lasāms, ka uztvērēja ražošana atrodas sagatavošanas stadijā. (Vefietis 1950.05.09.)	
To apliecina arī laikraksts Cīņa rakstā "Partijas organizācija rūpnīcā cīnās par darba ražīguma celšanu" (Cīņa 1950.05.16.)	PARTIJAS DZĪVE <u>Izraksts</u> ----- Šogad rūpnīca apguvusi labākā otrās klases masu radiouztvērēja modeļa „Baltika” ražošanu, izlaidusi sēriju jaunu centrāļu, izlaisti telefona aparāta jauna objekta paraugi. Līdz Padomju Latvijas 10. gadadienai rūpnīca sagatavosies pirmās klases radiouztvērēja Latvija, jaunu tālsatiksmes telefona centrāļu iekārtu u. c. sērijveida ražošanai.
1950. gada jūnijā pausta apņemšanās uz Latvijas PSR 10. gadadienu uzsākt uztvērēju sērijveida ražošanu (Vefietis 1950.06.10.)	 Līdz Padomju Latvijas 10. gadadienai 28. ceha kolektīvs apņēmis apgūt 13-spuldžu uztvērēja «Latvija» ražošanu. Uzņemuma: pirmie uztvērēji «Latvija».
Sērijveida ražošana uzsākta 1950. gada jūlijā, tātad vairāk nekā gadu vēlāk nekā minēts literatūrā. (Vefietis 1950.07.20.)	 Vefiešu kolektīvs par dāvanu republikai apguvis 13 spuldžu I klases uztvērēja «Latvija» ražošanu. Uzņemuma: brigadiere Z. Sulce, ieskaņotājs Z. Grinblats un kontroles meistare H. Čepnījane pārbauda jauno uztvērēju darbību.

(Cīņa 1950.08.01.)

Viens no jaunajiem izstrādājumiem, ko vefieši pēdējā laikā izgatavojuši, ir jaunais 13 lampu radio uztvērējs «Latvija». Pēc savas jaudas, mākslinieciskā izveidojuma un skaņu kvalitātes šis pirmās klases uztvērējs ar 5 viļņu diapazoniem, ir jaunākais tehnikas sasniegums.

Jaunā uztvērēja ražošanas apgūšana ir rūpnīcas labāko konstruktoru bb. Volosņikova, Zaļevska un arī visa kolektīva patriotiska darba rezultāts. Ciešā strādnieku un inženieru sadarbībā vefiešiem izdevies izcīnīt šos izcilos panākumus.

Arī par ražošanas tehnoloģiju ziņas ir skopas. Tiek asi kritizētas nebūšanas ražošanā, aprakstīta cīņa pret brāķi, cīņa par plāna izpildi, sociālistiskā sacensības gaita un regulārās ražošanas dīkstāves. Šajā cīņā nekas nav mainījies no sociālistiskās ražošanas pirmsākumiem rūpnīcā VEF.

(Vefietis 1951.05.15.)

Arī radioaparatu «Latvija» montētājiem bieži nākas stāvēt dīkā. Šo dīkstāvju galvenie vaininieki ir tehnologi, kuri dod cechiem slikti izstrādātus, pavirši izpildītus rasējumus un neapgādā mūs ar pareizu ražošanas tehnoloģiju. Rūpīgi izstrādātas tehnoloģijas un rīku trūkuma dēļ sagatavošanas cechos aizkavējas mums nepieciešamo detaļu izgatavošana.

Daži attēli no uztvērēja „Latvija M157” ražošanas procesa.

(Vefietis 1951.07.21.)

(Vefietis 1951.11.15.)

Stachanoviškā radiomontažas ceha pirmrindas brigadieris J. Deička un šagotājs stachanovičs J. Melrāns darbā.

Radiomontažas ceha stachanovičs komjūniete F. Smirnova maigā veidā veic vairāk kā divas normas.

1952. gadā žurnāls Radio raksta par 1. klases uztvērēja Latvija uzlabošanu, kas arī notika un sāka ražot uztvērēju Miers M152.

(Радио 1952.Nr.05)

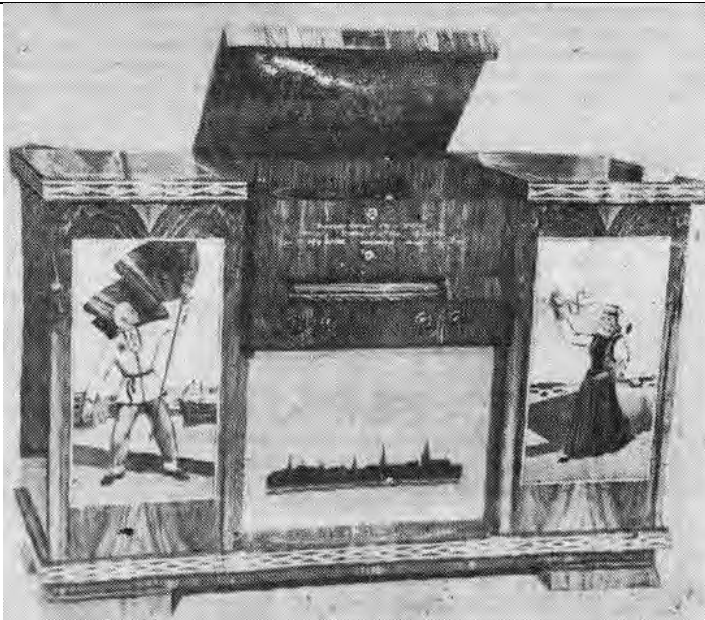
Par ražošanas apjomu un beigām periodikā nekādas ziņas nav atrodamas. Netieši secināms, ka ražošana beigta 1952. gada septembrī līdz ar nākošā 1. klases uztvērēja - „Miers M152” sērijveida ražošanas sākumu.

Приемник первого класса «Латвия» в текущем году будет улучшен. В нем будут применены новые типы радиоламп и высококачественные радиодетали; добавление второго динамика повысит качество воспроизведения звука. Архитектурное оформление и внешняя отделка приемников также улучшатся.

Interesantas ir divas citas ziņas ar fotoattēliem.

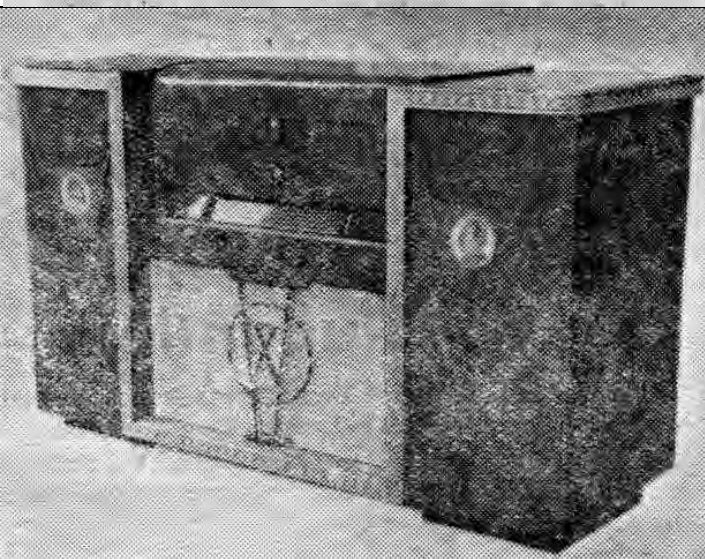
Jau ilgi pirms sērijveida ražošanas uzsākšanas, 1948. gada novembrī izveidota grezna konsoles tipa izveidojuma radiola uz uztvērēja Latvija M137 bāzes. Tās noformējums papildināts ar uzrakstu «Dārgajam vadonim, tēvam un skolotājam Josifam Visarionovičam Staļinam VLKJS trīsdesmitajā gadadienā no Rīgas pilsētas komjauniešiem un jaunatnes».

(Cīņa 1948.10.27.)

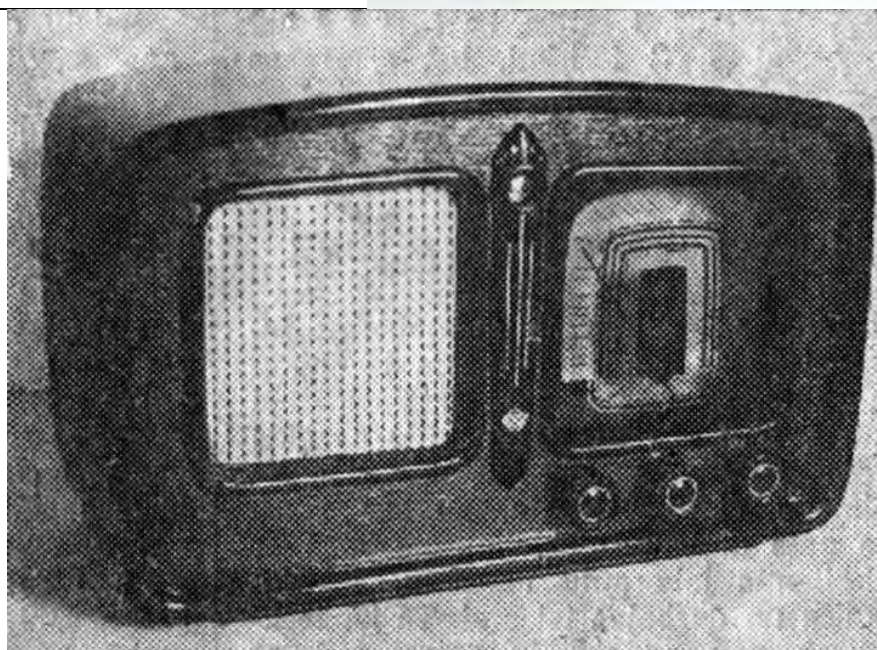

Uz LPSR 10. gadadienu 1950. gada jūlijā izgatavota speciāla dāvana republikai – līdzīgi veidota konsoles tipa radiola. Tās noformējumā ir Ļeņina un Staļina attēli un romiešu cipars desmit.

(Vefietis 1950.08.08.)

Radiouztvērējs VEF M697

Maz informācijas presē ir par nākošo 2. klases radiouztvērēja modeli - „VEF M697”.

1949. gada jūnijā laikraksts Vefietis ziņo par jaunu uztvērēju „M 137”, „VEF RZ-1” un „VEF M 697” izstrādi un publicē arī uztvērēja VEF M697 fotogrāfiju.

(Vefietis 1949.06.20.)

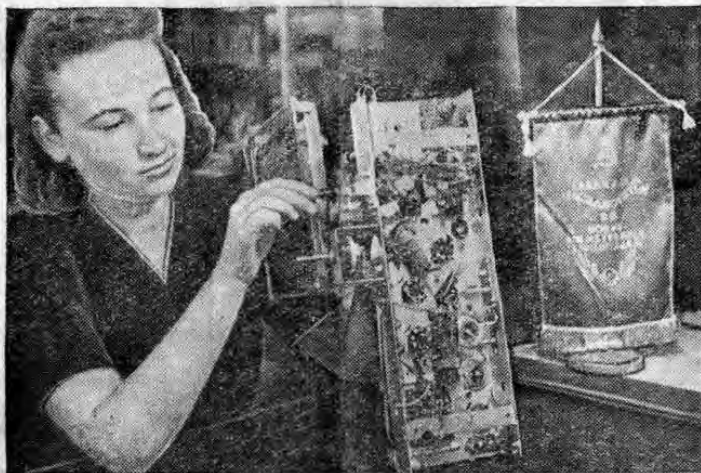
UZLABOTAS KONSTRUKCIJAS RADIOUZTVĒRĒJS

VEF konstruktori izstrādājuši uzlabotu uztvērēja M-557 konstrukciju. Jaunais aparats, kas sauksies «VEF M-697» būs glītāks, labāks un vienkāršāk ražojams. Tas būs arī lētāks.

Konstruktors — pirmrindnieks Vilis Vientiesis uztvērējam konstruēja jaunu skalrūni, kas dod tirāku skaņu. Stipri vienkāršota arī skalas konstrukcija, kurā par četrpadsmit detaļām mazāk nekā iepriekšējā. Jaunā uztvērēja konstrukcijas izstrādāšanu vadīja inženieris E. Zaļevskis. Daudz pūļu grūtā uzdevuma veikšanai veltīja konstruktori b. b. Gaišutis un Zilbalodis.

Cīņa 1949.05.05.

Uz konveijera — jaunais uztvērējs

Radiocecha stachanoviete komjauniete Bronislava Zaltāne pie uztvērēja «M-697» šasijas montāžas.

1949. gada jūlijā redzams uztvērēja šasijas attēls uz montāžas konveijera.

(Vefietis 1949.07.30.)

VEF radiomontažas ceha un konstruktoru kolektīvs drīz sāks masveidīgi izgatavot jaunas konstrukcijas radio-uztvērēju M-697, kas ir pašreiz ražotā uztvērēja M-557 papildinājums. Šo papildināto uztvērēju izgatavojuši konstruktoru biroja darbinieki konstruktora b. Zalevska vadībā.

Uztvērēja ražošana ievērojami vienkāršota, tā atdare labāka un skaistāka, kvalitāte — ievērojami uzlabota.

Ziņu par ražošanas uzsākšanu un attēlu ievietojis arī bijušās LPSR jaunatnes laikraksts.

(Padomju Jaunatne 1949.07.06.)

Uztvērēju mehaniskās montāžas jaunais konveijers

(Vefietis 1949.10.01.)

Strādniece Vija Koferte un vec. kontr. meistars M. Muratovs pārbauda jauno uztvērēju «VEF M-697»

(Vefietis 1949.10.01.)

Radiocechā plaši izmanto konveijera sistemu, uz konveijera tiek samontēti ne tikai uztvērēji, bet arī to mezgli. Uzņēmumā: skaļruņu montāžas konveijers meistara Baumana iecirknī.

21. oktobra laikraksta numurā redzams uztvērēja skaļruņa montāžas konveijers.

(Vefietis 1949.10.21.)

No konveijera nonak gatavi radiouztvērēji

Novembra laikraksta numurā redzami gatavie uztvērēji.

(Vefietis 1949.11.17.)

1949. gada oktobra izlaidumā kinožurnāls "Padomju Latvija" rāda uztvērēju montāžu.

Vajaga uzklausiņ skaņotāju balsi

Strādādam par radiouztvērēju M-697 skaņotāju un apzinādamies savu daļu atbildības par izlaizāmās produkcijas kvalitāti, esmu apjautājies Rīgas Irdzniecības uzņēmumos par pircēju atsauksmēm attiecībā uz mūsu uztvērējiem. Jautāstas, kā pircēju novērtējums nav augsts. Salīdzinot negatīmojo vērtējumu par mūsu uztvērēju kvalitāti ar dažiem atsevišķiem ražošanas procesiem mūsu rūpnīcā, nav grūti atrast šī jaunuma sakni.

Pēc manām domām, viens no galveniem mūsu uztvērēju zemās kvalitātes iemesliem ir — savstarpēja ražošanas kontakta trūkums starp cechu meistariem un vadosiem darbiniekiem. Apskatsim kaut nedaudz faktus. Tā, piemēram, skaņotāji kontrolē, ka īso vilņu pieskaņošanas kondensatori uztvērēju mehāniskajā montāžā vajā piesprīnāt, ka tie kustās un ir par iemeslu tam, ka aparāti izregulējas. Tāpat nepietiekami ieregulēti izrādījās skalas rādītāji. Tātad vietā, lai montētājam dotu norādījumus par šo pamanīto defektu novēršanu turpmākā darbā, meistars Spalviņš aprobežojās ar formulu atzināšanos: «Kas man tu ko teikt, ja kontrole lapa tālā caurī...» Lai gan šie montāžas konveijera pietaušie defekti bija ļoti zināmi arī skaņotājam iecirkņa meistaram b. Azarovam, arī viņš no savas puses neko nedarīja šī defekta savlaicīgai novēršanai. Aizgāja dienas un nedēļas, bet ieskaņotāji aizvien vēl sapēma aparātus ar tiem pašiem defektiem, kuru novēršana prasīja lielu darbu, un kuri redzami pasliktināja ražojuma kvalitāti.

Pirms nēleja laika meistars Salkovska pārzināmais iecirknis izgatavoja lielāku skaņu partiju, kura izrādījās nederīga sakarā ar pārāk ciešu rādītāju pietuvinājumu skalas stīklam. Meistars Azarovs šī gadījumā apmierinājās ar vienkāršu nēta sadārdīšanu uz 100 skalām, bet neprastja no cecha priekšnieka nekādus soļus šī ražošanas defekta novēršanai nākotnē. Sakarā ar to veselu virkni uztvērēju mums nācās atgriezt mehāniskā remontā.

Strāvas pievadukla piemērotumam šajā paredzētā attiecīgās spirālveidīgās caurums, tomēr nežināmu apsvērumu dēļ aukla tiek piemontēta blakus sprieguma pārslēgam, t. i., pretēji tam, kā tas paredzēts uztvērēja konstrukcijā. Šī apstākļa rezultātā galvam uztvērējam aukla tiek saspiesta starp kastes dibenu un aso šasins šķautni, kas bojā auklu.

Gribas jautāt, kas ievēdī šādu atkāpšanos no paredzētās tehnoloģijas, kamdēļ to pieļauj kontrolieri, ko par to saka cecha laboratorija?

Pasreiz jau nedēļu no vietas cecha neveicas ar vīdējo un garo vilņu iecijas kontūru montāžu. Šī mezgla montāžas rezultātā ieskaņo-

tājiem nākas cīnīties ar grūti novēršamiem trokšņiem, sprakšķiem. Skaņotāji meklē izeju, kā nu kurš prot, bet cecha laboratorija ar inženieri Fedorovu priekšgalā nēko nedara, lai noskaidrotu sprakšķu rašanās iemeslus. Tā skaņotāji līdz šim arī nav sapēmuši nekādus norādījumus, kas darāms šī defekta novēršanai. Es piedāvāju b. Fedorovu pie uztvērēju, kuru pasreiz ieskaņoju, lūdzot no viņa nepieciešamos padomus. Biedrs Fedorovs tomēr aprobežojās ar paviršiem nēnoteiktiem nēzādījumiem, ka sprakšķus droši vien izsaukot tas apstākļi, ka montētāji kontūru spolītes līmējot ar parasto tabeļu līmē aciona līmes vietā. Jā jātē b. Fedorovam, tad nevaru stādīties priekšā, kas gan notiks ar mūsu uztvērējiem, kad tiem nāksies pakļauties īrknei klimatisku apstākļu pie ekspluatācijas lūlākos valsts novados. Acetons izvaros, un līme sadrups. Bet ja šis apgalvojums arī būtu pareizs, tad kamdēļ neviens nēko nedara, lai stāvokli grozītu?

Pirms kāda laika montāžas šēmā sāka pieļētot 17 lūkstošu omu pretestību, kura savu gabarītu ziņā trīsreiz lielāka par agrāko un kuru nākas lemontēt stingri ierobežotā telpā starp lampu 6A8 un vilņu pārslēgu. Man šķiet, ka tas, kas iedomājies ievēst lielāku gabarītu pretestību, nav padomājis, vai tā paredzētā vietā ietilpināma, jeb nē. Un, lūk, izrādās, ka šī gabarītu ziņā nepiemērotā pretestība traucē uztvērēja montāžu, viegli radot saskari ar šasiju, kas izsauc īsaavienojumu.

Līdzīgu piemēru ir daudz Jābrīnās tikai, kā ražošanas meistari, cecha vadošie darbinieki un pirmām kārtām cecha laboratorijas ļaudis līdz šim nē reizē nav atraduši par iespējamu aprunāties ar mums, skaņotājiem, nekādā nav apjautājušies par tiem ražošanas defektiem, ar kādiem mums diendienā nākas sadurties, un kuri traucē mūsu darbu, lai tad šos trūkumus saskaņotā darbā novērstu.

Techniskās kontroles darbinieki skaņošanas iecirkni ar uztvērējiem aplēdas zem katras kritikas. Kontrolieri Dārzis un Bares šasijas atvēšanu izdara ar pavisam nēatļautiem aldauzīšanas pāpēmiņiem, kamdēļ aparāti izregulējas. Pēc pārbaudes uztvērēji tiek svaidīti kā malīkas pagales. Matpikondensatorus pēc notikušās pārbaudes viņi atstāj nēnosēģus, kamdēļ uztvērēju darbībā rodas jauni traucējumi. Bija gadījums, ka nēvērigi rūpīas aplēšanas rezultātā no kontrolēra Dārziga puses — sadauzītās tika pat aparāta spuldzes.

Nepieciešami paaugstināt prasības pret kontrolieriem, īveidot viņu attieksmē pret darbu augstu ražošanas disciplīnu.

Vajag uzklausiņ uztvērēju skaņotāju balsi.

J. Sovkovījs
skaņotājs 7. cechā.

1949. gada pēdējās dienas numurā interesants analītisks raksts par uztvērēja kvalitātes problēmām.

(Vefietis 1949.12.31.)

1950. gada sākumā žurnālā Tehnika Molodjoži sniegta īsa informācija.

(Техника Молодёжи 1950. Nr.1)

А. Комаров

Завод ВЭФ выпустил в 1949 году, взамен хорошо известного радиолюбителям приемника «ВЭФ М-557», несколько улучшенную модель под маркой «ВЭФ М-697», а в 1950 году приступил к производству новой модели радиовещательного приемника второго класса «Балтика». Описание этих приемников и посвящена настоящая статья.

ПРИЕМНИК «ВЭФ М-697»

Внешний вид приемника «М-697» показан в заголовке.

Для улучшения акустических качеств размеры ящика приемника «М-697» (568 × 251 × 367) несколько увеличены по сравнению с «М-557» (480 × 250 × 315 мм); кроме того, в «М-697» применен высокой чувствительности электродинамический громкоговоритель разработки завода ВЭФ. Магнитная система этого громкоговорителя, кроме постоянного магнита, имеет еще добавочное подмагничивание. Катушка добавочного подмагничивания служит

ПРИЕМНИК «БАЛТИКА»

Внешний вид приемника «Балтика» показан на рис. 3.

Прямоугольная шкала настройки расположена горизонтально с небольшим наклоном. Рамка, окаймляющая шкалу и отверстие динамика, выполнена из пластмассы. Ящик покрыт нитролаком и хорошо отполирован. Размер ящика 500 × 280 × 360 мм.

Приемник имеет две двойные ручки управления, выполняющие следующие функции: левая малая — регулятор громкости и выключатель сети, левая большая — переключатель тембра; правая малая — настройка приемника, правая большая — переключатель диапазонов.

Приемник «Балтика» имеет четыре диапазона: длинноволновый 2000—732 м (150—410 кГц), средневолновый 577—187,3 м (520—1600 кГц), коротковолновый 1-й 24,8—33,3 м (12100—9000 кГц), коротковолновый 2-й 32,7—76,0 м (9200—3950 кГц). Промежуточная частота равна 465 кГц.

1950. gada maijā (pēc ražošanas beigām!) žurnālā Radio dots īss uztvērēja apraksts.

(Радио 1950. Nr.05)

Pēc laikraksta Vefietis publikācijām varam secināt, ka uztvērējs „VEF M697” ražots no 1949. gada jūlija līdz 1950. gada janvārim. Ņemot vērā, ka jaunā uztvērēja „VEF RZ1” ražošana sākās 1950. gada maijā domājams, ka minētā modeļa ražošana varēja turpināties līdz aprīlim. 1949.-1951. gados saražoti 52990 eksemplāru.

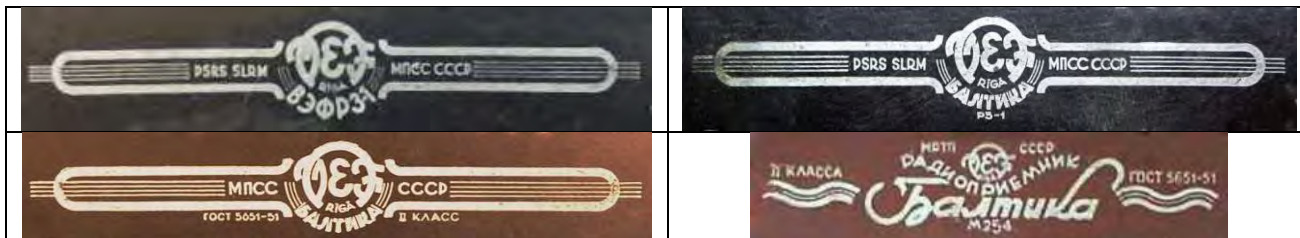
(Ločmelis J. "VEF mans liktenis, mana dzīve" 51.lpp.)

Radiouztvērējs „Baltika”

(VEF RZ1, Baltika RZ1, Baltika (Baltika 52), Baltika M254)

Uztvērējam „Baltika” ir vairāki modeļi. Pēc preses publikācijām grūti atšķirt par kuru konkrēto uztvērēja modeli ir informācija, jo vairākkārt tiek pieminēts modernizētais uztvērējs „Baltika”.

Par uztvērēja „**VEF RZ-1**” izstrādi un gatavošanos masveida ražošanai minēts 1949. gada jūnija laikraksta numurā.

(Vefietis 1949.06.20.)

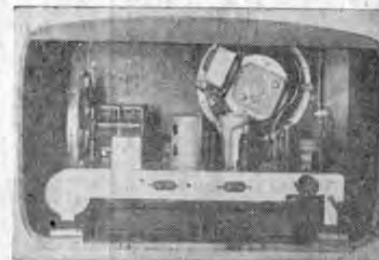

II klases radiouztvērējs «VEF RZ-1»

Mūsu rūpnīcas kolektīvs Stalīna pēckara piecgades gados arī ir ienesis savu daļu nopelni padomju radio-technikas attīstībā. Mēs esam sagādājuši simtiem tūkstošu padomju laudim iespēju klausīties radiopārraidījumus. Mūsu kolektīvs ir daudz darījis radiouztvērēju ražošanas paplašināšanā. Daudz šī virzienā tika panākts ar jaunā konveijera uztādīšanu un nodošanu ekspluatācijā. Tika izvesta arī vesela virkne tehnisku pasākumu seriāli veidīgi ražotu radiouztvērēju kvalitātes uzlabošanai.

Bet, neskatoties uz šiem sasniegumiem, mēs esam arī palikuši krievni daudz parādā padomju patērētājam, kura augošās prasības kvalitātes ziņā ir noteikti jācienā diendienā apmierināt.

masveida II klases uztvērēju «VEF RZ-1» un I klases uztvērēju M-137. Sevišķi rūpīgi jāpieņem uztvērēja «VEF RZ-1» ražošanas apgūša-

Uztvērējs «VEF RZ-1» kastē, no mugurpuses

na, jo šo aparātu paredzēts laist masu produkcijā. Izstrādājot šo konstrukciju, tika daudz da-

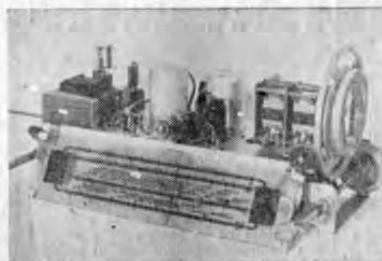
trūceļām, izdarot paralēli arī jaunu modeļu izstrādāšanu, tad tagad, sakarā ar jauno konstrukciju ielaišanu ražošanā, stāvoklis ir krasī mainījies.

Radiobiroja štatus ir nepieciešams papildināt ar kvalificētiem radioinženieriem. Radiobiroja organizatoriskā struktūrā ir jāparedz vismaz viens pastāvīgs konstruktors, kurš nepārtraukti nodarbotos ar jaunu konstrukciju izstrādāšanu un veco modernizēšanu. Jāuzlabo arī eksperimentālās bāzes darbs pie radiobiroja pasūtījumu izpildēšanas.

Nepieciešami beidzot arī atrisināt jautājumu par akustiski slāpētās kameras iekārtošanu, bez kuras nav iespējams izvest nopietnākus darbus pie skaļruņa kvalitātes uzlabošanas.

Augšminēto jautājumu sekmīgs atrisinājums pēc manām domām daudzējādā ziņā palīdzēs mums apmierināt augošās patērētāju prasības un vispusīgi uzlabot un papildināt radiouztvērēju ražošanu.

L. Volosņikovs,
GK nodaļas radiobiroja priekšnieks.

Uztvērēja «VEF RZ-1» šasija

Jūlijā laikraksts ziņo par jaunu uztvērēju izstrādi. Viens no tiem - VEF RZ1 nosaukts tā izstrādātāju Ratnera un Zaļevska vārdā ar numuru 1.

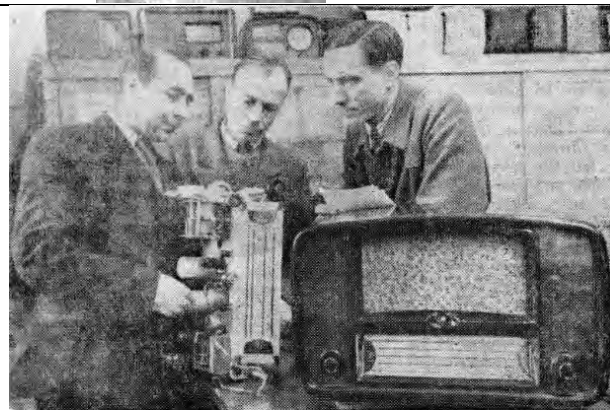
(Padomju Jaunatne 1949.07.06.)

Jaunas konstrukcijas radiouztvērēju kopīgi ar inženieri Zaļevski izstrādājis arī jaunais radiokonstruktor L. Ratners. Šis sešlampu uztvērējs tādēļ arī nosaukts abu šo konstruktoru Ratnera un Zaļevska vārdā — «VEF» — RZ-1.

Tas būs jaunās konstrukcijas II klases uztvērējs, atbilstošs visām patērētāju prasībām. Uztvērējam būs 4 diapozoni — divi īsviļņu, vidējo viļņu un garo viļņu.

1950. gada janvāra laikraksta numurā ievietots uztvērēja konstruktoru Ratnera, Krastiņa un Zaļevska foto.

(Vefietis 1950.01.21.)

GK nodaļas inženieri L. Ratners, I. Krastiņš un V. Zaļevskis pie viņu izkonstruētā jaunā uztvērēja «VEF-RZ-1» šasijas.

Vairākas reizes presē ir minēts uztvērējs „Baltija RZ1”. Šādu atšķirību varētu izskaidrot ar laikraksta Vefietis sākotnējo izveidi krievu valodā un tā tulkojumu latviski. Latviešu valodā Baltijas jūras austrumu piekrasti ar Latviju, Lietuvu un Igauniju vēsturiski sauc par Baltiju, krieviski — Pribaltika. Neilgu laiku pēc ražošanas sākuma uztvērēju VEF RZ1 pārdēvēja par „Baltika RZ1”.

Uztvērēja ražošanas sākums ir 1950. gada maijs. To apstiprina divi 1950. gada 9. maija laikraksta numura raksti.

(Vefietis 1950.05.09.)

RADIO DIENA

Katru gadu 7. maijā mūsu valstī tiek svinēta Radio diena, kuras atzīmēšanu noteikusi Padomju valdība sakarā ar krievu lielā zinātnieka A. S. Popova izdarīto radio atklājuma 50. gadadienu.

Radio dienā mēs atzīmējam padomju radiotehnikas lielos sasniegumus. Mūsu valsts ir netīkai radio dzimtene, bet tā ir arī valsts, kurā radiotehnika guvusi sevišķi plašu attīstību un pielietojumu.

Padomju radiatorūpniecība gājusi milzu soļiem uz priekšu, kas jo sevišķi sakāms par pēdējiem gadiem.

Sogad arī mūsu rūpnīca daudz devusi Dzimtenes radiotehnikas un radiatorūpniecības attīstībai. Izstrādāts un apgūts masveida ražošanā jauns 2. klases radio-uztvērējs «Baltija RZ-1». Tuvā-

kās dienās šos uztvērējus varēs sākt iegādāties padomju radio-klausītāji. Tekošā gadā mūsu rūpnīcai jāizlaiž desmitiem tūkstošu šādu uztvērēju.

Sagatavošanas stadijā atrodas I klases uztvērēja «Latvija» (M-137) ražošana. Pašreiz tiek izstrādāts arī jauns I klases uztvērēja-radiolas modelis.

Mūsu radioinženieri un konstruktori daudz pūlās, lai Dzimtenei dotu augstas kvalitātes masveida radiouztvērējus. Radiorūpniecības un arī mūsu rūpnīcas darbinieku galvenais uzdevums — panākt vēl plašāku radiatorūpniecības uzplaukumu, uzlabot uztvērēju konstrukciju, tehnoloģiju un ražošanas mehānizāciju, pazemināt pašizmaksu un celt izlaižamo radiouztvērēju kvalitāti.

L. Ratners,
radiokonstruktors.

Jauns uztvērējs «Baltija»

PSRS darbajaužu kulturalās un materialās labklājības nemitīga augšupeja izraisījusi iedzīvotāju prasību pēc augstvērtīgiem radiouztvērējiem. Šīs prasības apmierināšanai mūsu valsts radiatorūpniecība izlaiž lielāku skaitu dažādu radioaparātu. Arī rūpnīca «VEF» pēdējo divu gadu laikā nodarbojusies ar augstvērtīga uztvērēja izstrādāšanu. Šis darbs nobeigts līdz 1. maijam. Masveida ražošanai nodots uz-

tvērējs «Baltija», kurš ir pietiekoši stabils darbā, ar labām elektrotehniskām īpašībām un skaistu ārējo apstrādājumu. Šis uztvērēja apgūšana ir 7. ceha un izstrādāšanas grupu nenoliedzams panākums. Šis sasniegums tomēr ir tikai darba sākums. Vēl daudz kas veicams, lai radītu teicamas kvalitātes uztvērēju.

J. Bobovičs,
radiobiroja darbinieks.

Līdzīgi ziņo arī bijušās Latvijas PSR reģionālie laikraksti. (Komunists, 1950.05.30.)	 Jauni radiouztvērēji Rīgas veikalos nākuši pārdošanā VEF jaunie radiouztvērēji «Baltika». Jaunais uztvērējs ir stabils darbā, ar labām elektro-techniskām īpašībām un glītu ārieni. Rūpnīca šogad ražos vairākus desmit tūkstošus tādu uztvērēju. (LTA)
Izvērstu aprakstu ar elektrisko shēmu un tehniskajiem parametriem sniedz žurnāls Radio. (Radio 1950. Nr.05)	 А. Комаров ПРИЕМНИК „БАЛТИКА“ Внешний вид приемника «Балтика» показан на рис. 3. Прямоугольная шкала настройки расположена горизонтально с небольшим наклоном. Рамка, окаймляющая шкалу и отверстие динамика, выполнена из пластмассы. Ящик покрыт нитролаком и хорошо отполирован. Размер ящика 500 × 280 × 360 мм.
Pēc 11 mēnešiem 1951. gada marta beigās tiek izlaists 100000. uztvērējs. (Vefietis 1951.03.31.)	 Simtstūkstošais uztvērējs «BALTIKA» Pa lielo konveijeru uz elektriskās regulēšanas iecirkni slīd simtstūkstošais radioaparats «Baltika». Patīkami redzēt sava saspīgtā darba tik sekmīgo vaiņagojumu. Līdz 1. Maijam mēs dosim valstij jaunus radio uztvērēju tūkstošus. Sai nolūkā cechā plaši izvērtusies socialistiskā sacensība. Katra brigade, katrs iecirknis un katrs strādnieks uzņemies savas socialistiskās saistības.

Pēdējās ziņas par uztvērēja Baltika RZ1 ražošanu sastopamas laikraksta Vefietis 1952. gada 6. februāra numurā.

Uztvērēja „Baltika” 1952. gada modelis **Baltika (Baltika 52)** pēc uztvērēja “Baltika RZ1” piemērošanas jaunajām valsts standarta prasībām, ražots no 1952. gada maija līdz 1954. gada decembrim. Parasti netiek izdalīts kā atsevišķs modelis, iekļaujas modelī “Baltika”, tomēr nosaukums sastopams presē, populāri zinātniskajā literatūrā, arī uztvērēja elektriskā slēguma shēmu nosaukumos.

Interesanti uztvērēja „Baltika” piemērošanu jaunajam GOSTam grāmatas „Telekomunikāciju vēsture” 2.daļā apraksta tā laika aculiecinieks Teodors Rozītis. Šeit gan jālabo atmiņas – vajadzētu būt 1951. gada oktobris, jo uztvērēju „Baltika 52” sāka ražot 1952. gada maijā. Un arī jaunais standarts (GOST) sāka darboties no 1952. gada 1. janvāra. Arī visas aprakstītās izmaiņas uztvērēja elektriskajā shēmā attiecas uz „Baltika 52”.	Veidot radiouztvērēju, kuru pats labprāt pirktu. Tāds bija mans un inženiera Jāņa Drusta moto, kad saņēmām uzdevumu novērst defektus radio biroja projektētā uztvērējā <i>Baltika</i> (abi bijām Centrālās laboratorijas inženieri). Tas notika 1952. gada oktobrī, kad rūpnīcai neapstiprināja ražošanai 1953. gadam paredzēto <i>Baltiku</i>. Rūpnīcā bija ieviesusies tradīcija: ko citi rūpnīcas dienesti (tehniekie) nevarēja veikt, to uzdeva Centrālajām laboratorijām. <i>Baltikas</i> uzlabošanai “līdz kondīcijai” mums bija atvēlētas divas nedēļas. Galvenais trūkums: neatbilstība valsts standarta prasībām, kurās bija noteiktas normas zemfrekvences traktam un akustikai. Papildus vēl klāt nāca atsevišķos gadījumos uztvērēja “mikrofona efekts”. Nelielas konstruktīvas izmaiņas novērsa mikroфона efektu, un kardinālas izmaiņas gala pastiprinātāja pakāpē uzlaboja uztvērēja frekvenču raksturlielņus, turklāt ievērojami samazinot skaļruņa membrānas pašsvārstības (gala lampas mākslīgi samazinātā iekšējā pretestība nelāva skaļrunim pēc paša ierosmes svārstīties). Uztvērējs ieguva popularitāti tautā, un to ražoja daudzus gadus. Par uztvērēja labo skanējumu saņēmumu pat uzslavu no R.Krastiņa (rets gadījums!), kurš, šķiet, direktora uzdevumā bija pētījis uztvērēja akustiku.
--	---

Tomēr šīs izmaiņas nav vērtējamas viennozīmīgi. Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas tehnisko zinātņu nodaļas zinātniskais sekretārs M. Zaķis rakstā "Tehniskais progress un materiālu patēriņa samazināšanas jautājumi rūpniecībā" to vērtē kā zināmu stagnāciju VEF radio nozarē.

(Cīņa, 1955.09.15.)

Radiouztvērējs «Baltija» bez iesaiņojuma sver 15 kilogramus. Visi uztvērēji lielāko tiesu sastāv no melnajiem un krāsainajiem metāliem un vara vadiem. Lieks materiālu kilograms masveida izlaidē izraisa milzīgu deficīta materiālu pārtēriņu. Otrās klases radiouztvērējs «Rīga-6» sver 12 kilogramus un ir par trim kilogramiem vieglāks par «Baltiju». Tātad VEF otrās klases radiouztvērēju izgatavošanā pārtērē tūkstošiem tonnu materiāla. Turklāt jāatzīmē, ka jaunie VEF modeļi no gada gadā kļūst nevis vieglāki, bet tieši otrādi — vēl smagāki. Aplūkosim radiouztvērēju svara izmaiņas desmit gados — no 1945. līdz 1955. gadam: pieclampu uztvērējs «M 557» (ar apaļo skalu) sver 10,4 kilogramus, sešlampu uztvērējs «M 697» (ar kvadrātveida skalu) — 13 kilogramus, bet uztvērējam «Baltija» jau ir septiņas radiolampas un tā svars sasniedz 15 kilogramus.

Par godu radio dienai 1952. gada maijā laikraksts ziņo par jaunā septiņu spuldžu uztvērēja modeļa „Baltika” izlaišanu.

(Vefietis 1952.05.09.)

„Baltikas” jaunais modelis

Mūsu rūpnīcas kolektīvs šogad Radiodienā atzīmēja, izlaidams septiņspuldžu radiouztvērēja «Baltika» jauno modeli. Tūkstošiem jaunā modeļa uztvērēju rūpnīcas kolektīvs jau izgatavojis mūsu socialistiskās Dzimtenes darbaļaudim pirmsmaija socialistisko saistību izpildes gaitā.

Mūsu rūpnīcā ražoto radiouztvērēju «Baltika» (RZ-1) pozitīvi novērtējuši padomju patērētāji.

Si uztvērēja jaunajā, uzlabotajā septiņspuldžu modeli izdarīti vairāki jauni pilnveidojumi. Akustiskā (skaņu) kvalitāte uzlabota ar lielākas jaudas izejas spuldzi, kas dod iespēju gūt lielu nekropļotas izejas jaudas rezervi un pielietot daudz efektīvāku zemfrekvences negatīvās atgriezeniskās saites shēmu, kā arī, pateicoties uzlabotajai tehnoloģijai skaļruņa svārstošās sistēmas izgatavošanā.

Palielināta uztvērēja vispārējā un arī zemfrekvences jūtība. Izveidota daudz efektīvāka tembra regulēšana.

Septiņspuldžu radiouztvērējs «Baltika» pilnībā atbilst valsts standarta prasībām.

Radiocecha stachanovietis E. Dreika skaņo jauno uztvērēju «Baltika».

Pilnveidojot uztvērēju, lielu darbu veica galvenā konstruktora nodaļas darbinieki. Inženieri A. Sproģis, un J. Drusts pārstrādāja uztvērēja zemfrekvences daļu, inženieris A. Madisons uzlaboja starpfrekvences pastiprinātāja īpašības, jaunais speciālists, nesen mūsu rūpnīcas tehnikumu beigušais E. Lāme pārstrādāja uztvērēja ieejas kontūru komutāciju.

Ieviešot uztvērēju ražošanu, tehnoloģijas izstrādē un konveijera sādnieku apmācīšanā lielu palīdzību sniedza meistars b. Zemzars un brigādiere b. Krieviņa.

Mēriku laboratorija apgādāja radiocechu ar papildus aparāturu uztvērēju elektriskai regulēšanai un kontrolei. Labus rezultātus devusi starpfrekvences vizuālās skaņošanas iekārta, ko izstrādājis radioražot-

nas laboratorijas inženieris b. Karpis.

Uztvērēja apgūšanas gaitā rāda, ka, neskatoties uz lielo darbu, kas padarīts ražošanas sagatavošanā, mums nav izdevies novērst vairākas grūtības, kas aizkavē cecha normālu darbu.

Rūpnīcas kolektīva priekšā uzdevums — pirmā pusgada apgūt ražošanu arī pirmās klases radiouztvērēja jauno modeli. Visdrīzākajā laikā radiomontažas cecha jāorganizē pirmo paraugu izgatavošana, jo liela darbinieku skaita līdzdalība palīdzēs samazināt grūtības ražošanā. Jaunie uztvērēji — mūsu rūpnīcas kolektīva ieguldījums padomju radiotehnikas attīstībā, dāvana Dzimtenes darbaļaudīm Radiodienā.

L. VOLQSNIKOVS, galvenā konstruktora nodaļas radiobiroja priekšnieks.

No 1952. gada novembra beigām uztvērēju ražo ar finiera imitācijas apdari dekoratīvajām uztvērēja priekšplāksnēm.

(Cīņa 1952.12.02.)

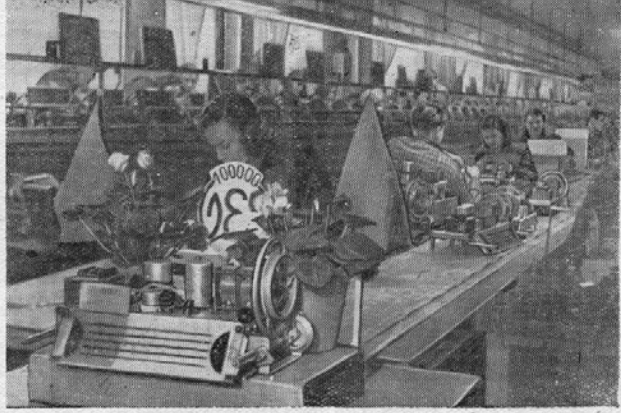
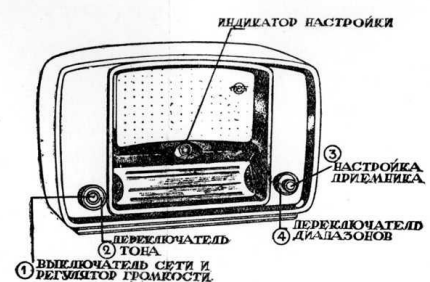
... Mūsu priekšā jauna, spoža radiouztvērēja „Baltika” kaste. Kastes priekšējā plāksnē glīti izceļas riekstkoka raksts. Tā atšķiras no citām VEF izgatavotajām radiouztvērēja „Baltika” kastēm ar savu krāšņo apdari. Tikai liels speciālists varētu pateikt, ka tas nemaz nav dārgais riekstkoka finieris, bet gan tā lieliska imitācija. Radiouztvērēja „Baltika” priekšplāksni līdz šim gatavoja no kļavas, ozola un citām koku šķirnēm. Nesen VEF radiomezgli montažas cecha fotolaboratorijas inženieris b. Segliņš atrada visracionalāko papēmienu, kā fotoceļā imitēt jebkura koka sugu.

No partijas preses kritikas uzzinām, ka Baltikas kastes (kastu sagataves) ražo arī divās citās specializētās fabrikās.

(Cīņa 1952.03.29.)

Raksts "Valsts intereses pirmajā vietā."

"Furniera" (direktors b. Kagans) un Rīgas pirmās finiera fabrikas (direktors b. Ļebedevs) vadītāju sliktas darbības dēļ stipri apgrūtināts VEF radiocecha kolektīva darbs, ražojot radiouztvērējus Baltika. Vefieši pielikuši ne mazums pūļu, lai palielinātu produkciju, uzlabotu kvalitāti un pazeminātu radiouztvērēju

	pašizmaksu. Blakus citiem pasākumiem viņi noorganizējuši darbu pēc stundu grafika, lai ražīgi izmantotu katru minūti. Bet, tā kā “Furniers” un Rīgas pirmā finieru fabrika piegādā neregulāri un sliktas kvalitātes kastes uztvērējiem, vefiešu panākumi bieži vien tādēļ samazinās. Ir saprotams, kādu ļaunumu sliktā un neritmiska apgāde nodara ražošanai, kas organizēta pēc konveijera sistēmas. Bet tas maz rūp minēto finierfabriku vadītājiem. Šāda rīcība asi nosodāma.
Kvalitātes nodrošināšana rūpnīcā bija viens no svarīgākajiem uzdevumiem. Laikraksta 1953. gada maija numura milzīgajā apakšvirsrakstā rakstīts, ka izbrāķēti 88% uztvērēju „Miers M152” un katrs trešais uztvērējs „Baltika”. (Vefietis, 1953.05.29.)	
1953. gada 15. janvārī tiek izlaists uztvērēja „Baltika 52” 100000. eksemplārs. (Vefietis 1953.01.27.)	 Nesen 7. ceha kolektīvs izlauda modernizētā radiouztvērēja «Baltika» simttūkstošo eksemplāru. Attēlā: jubilejas uztvērēja šasija uz konveijera.
Modernizētā uztvērēja Baltika (Baltika 52) aprakstu ar elektrisko shēmu un tehniskajiem parametriem sniedz žurnāls Radio. (Радио 1953. Nr.01)	 (Модернизация приемника) С. Яковлев Большой популярностью у радиослушателей пользуется супергетеродинальный радиоприемник второго класса «Балтика» Рижского завода ВЭФ. Начиная с 1952 года в приемник внесены некоторые изменения с тем, чтобы его качественные показатели соответствовали требованиям ГОСТ 5651—51 на радиовещательные приемники.
Iespiedmateriālus izplata arī 1953. gada jūlijā Rīgā notikušās zinātniskās konferences delegātiem.	К ДОКЛАДУ Б. А. КОСТЯНЯНЦА «ПРОИЗВОДСТВО РАДИОПРИЕМНИКОВ 1-ГО И 2-ГО КЛАССА НА ЗАВОДЕ «ВЭФ» Рижская Научно-производственная конференция по радиовещательным приемникам ВНОРиЭ им. А. С. Попова, Рига — июль 1953 г.

Attēli no uztvērēja Baltika (Baltika 52) ražošanas.

Rūpnīcas labākais kontroles meistars S. Jacuks apmāca komjaunisti Annu Neduleku pārbaudīt uzlaboto «Baltikas» uztvērēju.

(Vefietis 1952.05.09.)

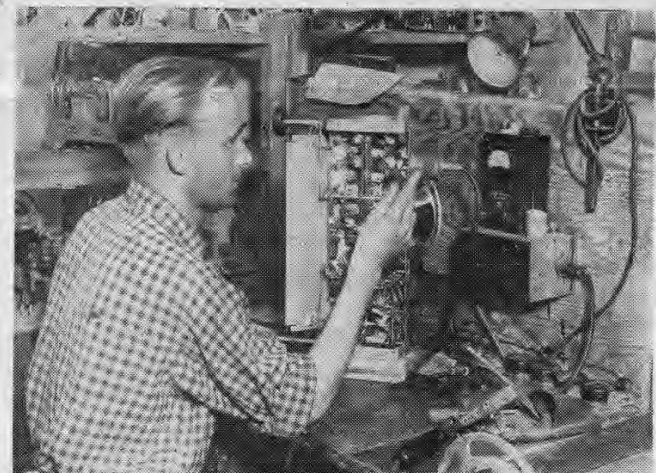
Radiomontažas ceha jaunais stachanovietis komjaunietis Ilvars Raugulis teicami izpilda operācijas pie radiouztvērēja «Baltika» montažas. Viņa veikums maiņā — divas normas. Attēls: komjaunietis I. Raugulis darbā.

(Vefietis 1952.06.06.)

Attēls: viena no 7. ceha labākajām slachanovietēm, pulētāja Valentina Savenkova. Viņa sistematiski veic normu par 170 līdz 180 procentiem.

(Vefietis 1953.06.02.)

7. ceha stachanovietis regulētājs Ivans Kuzņecovs sistematiski izpilda normu par 180—190 procentiem. Attēls: b. Kuzņecovs pārbauda uztvērēju pirms nodošanas.

(Vefietis 1953.06.26.)

Katru dienu no 7. radiomontažas ceha konveijera nonāk šimtiem radiouztvērēju «Baltika».

Attēls: Labākais saiņotājs Trifons Kuzņecovs (priekšplānā) iesaiņo uztvērēju «Baltika» pirms nodošanas gatavās produkcijas noliktavā.

(Vefietis 1953.07.28.)

Skalas stiklu griešana.

(Vefietis 1953.12.31.)

Teicami strādā 28. ceha transformatoru seržu sastādītāja Natalija Spuleva. Strādājot pēc grafika, viņa veic līdz 2 normām maiņā.

Attēlā: b. Spuleva pie radiouztvērēja «Baltika» tīkla transformatoru seržu sastādīšanas.

(Vefietis 1954.08.18.)

Labi strādā 7. radiomontažas ceha pulētāja Valentina Savenkova. Matītas uzdevumu viņa izpilda par 160—180 procentiem.

Attēlā: b. Savenkova pulē radiouztvērēju «Baltika».

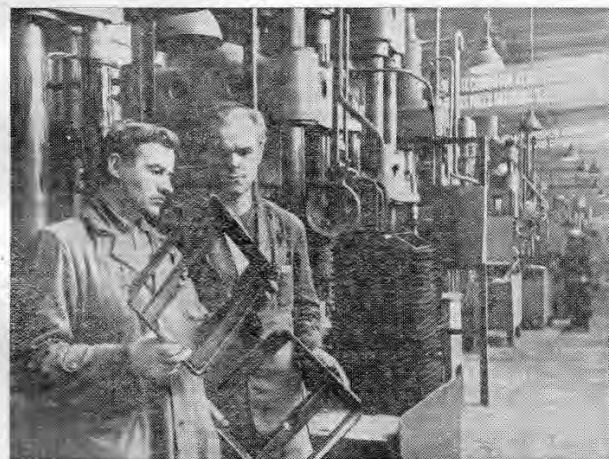
(Vefietis 1954.08.21.)

Teicami strādā 19. ceha lakotāja Minna Čirule. Viņa veic divas normas maiņā un dod labas kvalitātes produkciju.

Attēlā: M. Čirule pulē radiouztvērēja «Baltika» kastes.

(Vefietis 1954.09.18.)

10. ceha presēšanas iecirknī sākuši daudz vairāk rūpēties par iekārtu. Šā iecirkņa priekšnieks b. Petrovs veltī lielu uzmanību tīrībai, iekārtas saudzēšanai, presu darbam un presēšanas kvalitātei.

Attēlā: (no kreisās) iecirkņa priekšnieks Nikolajs Petrovs pārbauda detaļas, ko izgatavojis presētājs Zigurds Rītums.

(Vefietis 1954.11.13.)

1953. gada Radiodienas numurā laikrakstā Vefietis galvenā konstruktora nodaļas radio laboratorijas vadītājs L. Ratiners sola pilnveidot uztvērēju Baltika.

(Vefietis 1953.05.05.)

Bez tam mums veicams liels darbs, lai pārstrādātu radiouztvērēju «Baltika» un «Miers» patreizējās konstrukcijas. Šis pasākums tiek veikts, lai uzlabotu šo uztvērēju kvalitāti, un lai ieviestu tajos jaunus elementus, ņemot vērā pēdējos radiotehnikas sasniegumus. Jāpazemina arī radiouztvērēju pašizmaksa.

Mūsu plāni 1954. gadā

Radiouztvērējs kļuvis par padomju cilvēka kulturalās dzīves neatņemamu sastāvdaļu. Nemīgti pieaug iedzīvotāju pieprasījums pēc tiem, ik mēnesi palielinās izlaižamās radioprodukcijas daudzums. Tā tikai no mūsu rūpnīcas konveijeriem ik 40 sekundes nonāk viens radiouztvērējs «Baltika». Jo tas glītāks un augstvērtīgāks, jo ātrāk tas sev atrod pircēju. Visiem zināms, cik ļoti piepras radiouztvērēju «Miers». 1954. gadā rūpnīca izlaidīs radiolu, kas izveidota uz radiouztvērēja «Miers» bāzes. Bez tam paredzēts ražot modernizētu radiouztvērēju «Baltika». Padomju ļaudis jaunajā gadā saņems tūkstošiem lielisku radiouztvērēju.

L. RATINERS,
radionodaļas vadītājs

Laikraksta „Vefietis” 1953. gada 31. decembra numurā tiek ziņots par plāniem modernizēto uztvērēju „**Baltika M254**” sākt ražot 1954. gadā.

(Vefietis 1953.12.31.)

Pēc pusgada VEF radioražošanas laboratorijas vecākais inženieris J. Avotiņš izsaka nožēlu par modernizētā uztvērēja parauga neesamību.

(Vefietis 1954.05.07.)

Jānožēlo, ka mums vēl nav piesūtīts modernizētā radiouztvērēja «Baltika» paraugs. Bet tas ļoti atvieglotu laboratorijas darbu un tas būtu daudz iespaidīgāks, kad modernizēto radiouztvērēju laidīs ražošanā.

Jaunizveidotās galvenā tehnologa nodaļas darbiem veltīts raksts “Ražošanas tehnoloģiskā sagatavošana 1955. gadam”. (Vefietis 1954.12.08.)	GT nodaļā tiek veikti sagatavošanas darbi, lai nodrošinātu 1955. gada paplašinātās programmas izpildi. Galveno uzmanību velti radio-uztvērēju ražošanas sagatavošanai. Modernizētā radiouztvērēja «Baltika» izlaidei jau konstruētas un izgatavotas 80 lielo instrumentu vienības, kuras jāievieš vēl šogad. Jau izstrādā masveida ražošanas tehnoloģiju.
Uztvērēja „Baltika M254” ražošanu pēc daudzkārtīgas termiņa atlikšanas un ar milzīgu „sturmēšanu”, lai „izpildītu rūpnīcas plānu pēc nomenklatūras”, uzsāk 1954. gada pēdējās dienās. (Vefietis 1954.12.11.)	Bez visa tā mums šai mēnesī jāizlaiž 1000 modernizēto radiouztvērēju «Baltika» un 2 tūkstoš komplektu tiem. Ja tiks mobilizēti visi iekšējie resursi, «Baltikas» iecirknis pilnībā varēs veikt šo godpilno uzdevumu.
Uzlaboto „Baltika M254” modeli asi kritizē strādnieki par nepārdomāto šasijas tehnoloģisko izveidi. Montāžas darba ietilpību un uztvērēja kvalitāti neveicina arī izejas transformatora pārceļšana no skaļruņa uz šasijas iekšpusi. (Vefietis 1955.02.09.)	Nepārdomāta modernizācija Līdz modernizētā radiouztvērēja «Baltika» ieviešanai mēs no konveijera noņemām 90 šasijas stundā, bet tagad tikai 70. Lai gan modernizēšanai patērēts ne mazums laika, tā, diemžēl, daudzējādā ziņā izrādījies nepārdomāta, sarežģī tehnoloģisko procesu. Jaunajā uztvērēja modeli tikla drošinātāja turētājs tiek iestiprināts specialā paliktņi. Šis paliktņis specialā jāstancē, jāpiemēta šasijai. Tas rada lielas neērtības shēmu lodešanā, apgrūtina piekļūšanu detaļām, bet, galvenais, — ļoti atzkavē montāžu. Modernizētajā «Baltikā» izejas transformators noņemts no skaļruņa un pārnest šasijas iekšpusē. Arī tas ļoti sarežģī piekļūšanu detaļām pie montāžas, liek ieviest papildus operāciju. Sie divi jauninājumi palielina šasiju montāžas ietilpīgumu, tapec pie konveijera vajadzēja pielikt vēl 5 strādnieces. Bet vietas šeit ļoti maz, un nav kur viņas novietot. Nācās palie- lināto slodzi sadalīt starp esošajām montētājām, taču arī tas nepalīdzēja. Viņas pie tagadējā konveijera ātruma nespēj veikt visas operācijas. Mēs ieteicām novakt drošinātāja turētāju, bet pašu drošinātāju pierīkot šasijas pakāļējai sienai. Galvenais inženieris b. Chubajevs un GK nodaļas KB priekšnieks b. Zaļevskis principā piekrit mūsu ierosinājumam. Tagad vajag to jo ātrāk realizēt. Steidzami jāpārtaisa šasiju stānce, pakāļejo sienīgu stānce un jāizgatavo jauna klišeja pakāļējai sienīgai. Rasejumu pārstrādāšana un stāncu pārtaisišana jākontrolē galvenajam konstruktoram b. Kostanjanam un galvenajam technologam b. Eglem. Nepieciešams arī, lai izejas transformatoru pārceļtu atpakaļ uz skaļruni. Tas mums dos iespēju nekavējoties atjaunot konveijera jaudu. Arī šeit vajadzīga tehnologu un konstruktoru palīdzība. R. FUKSS, radiouztvērēju «Baltika» izlaides nodaļas priekšnieks
Sūdzības ir arī par darba organizāciju. (Vefietis 1955.02.09.)	Mūsu pretenzijas Jaunu, daudz pilnveidotāku tehnoloģisko procesu meklēšana, operāciju pareiza sadalīšana pa iecirkņiem ir svarīgs līdzeklis darba ražīguma celšanai un strādnieku izpeļņas palielināšanai. Bet ne vienmēr cehs viens pats spēj atrisināt šos jautājumus. Vajadzīga palīdzība no teoretiski labāk sagatavotiem biedriem. Starpfrekvences transformatora spoļē ir četri izvadi. Tos nedrīkst sajaukt. Tāpēc daudz laika jāpatērē vajadzīgo galu atrašanai. Jāpadomā, kā apzīmēt, vienkāršot izvadu atrašanās secības kārtību. To mēs paši pagaidām nevaram atrisināt. Vajag steidzīgi caurskatīt tehnoloģisko procesu starpfrekvences transformatoru kondensatora izvadu iztaisnošanu. Tagad tos noknieb siko mezgļu iecirknī un noloca pēc rasejuma. Pēc tam šos kondensatorus samet kastēs, kur gali deformējas. Kad kondensatori nonāk tišanas iecirknī, atkal esam spiesti taisnot saliekto izvadus, tas ir — divas reizes darīt vienu un to pašu darbu. Bet darbs nav mazais. Ik dienas pie mums montē tūkstošiem kondensatoru, vairākus desmitus dažādu nosaukumu. Ja katram kondensatoram patērē kaut sekundi, arī tad rodas liels laika pārēriņš. Un arī šeit mums vajadzīga GT nodaļas darbinieku palīdzība. A. MARTINSONS, 7. ceha tišanas nodaļas priekšnieks
Arī jaunā potenciometra ar slēdzi kvalitāte pasliktinājusies. (Vefietis 1955.02.09.)	Konstruktoru un tehnologu atrašanās no ceha noved pie tā, ka vairāki jaunie izstrādājumi neiztur nekādas kritikas. Kaut vai tas pats skaļuma regulētāja potenciometrs un tikla izslēdzējs. Pretestības «pakaviņš» tiek ražots ar nepieļaujamām tolerancēm izmēros. Kāpēc? Mēs to nezinām. Potenciometra suka izgatavota no stieples spirāles. Tā mehāniski neizturīga, izjūk pēc dažiem ass apgriezieniem. Tikai 5. februārī vien no 823 potenciometriem 100 izrādījās nederīgi. Ceha tehnologi līdz pat šim laikam nevarēja uzlabot ierīci. Viņiem vajadzīga palīdzība no daudz kvalificētākiem GT nodaļas specialistiem.

Līdz ražošanas beigām tā arī netika uzstādīts rūpnīcas tehniskā progresa plānā paredzētais uztvērēja „Baltika M254” šasiju mehāniskās apstrādes konveijers. (Vefietis 1955.11.02.)	Līdz šim laikam nav izstrādāta konstrukcija un nav realizēta mechanizācija «Baltikas» šasiju mehāniskās apstrādes konveijeram. Galvenajam tehnologam b. Eglem te ir gatava atruna: «Tagad viss jāsagatavo «Akordam». Bet tas nav arguments, no tā nekas nemainās. Vienalga, vajag izdarīt tā, lai montētājam nevajadzētu noņemt no lentām šasiju, novietot sev uz galda un atīkt atpakaļ. Uz konveijera jābūt izgatavotiem pagriežamiem ratiņiem, uz kuriem šasijas varēs pagriezt 2—3 virzienos.
--	--

Uztvērēju Baltika M 254 beidz ražot 1956. jūlijā pirms radiolas VEF Akords ražošanas uzsākšanas. Kopumā saražoti 815196 eksemplāri visa veida uztvērēja Baltika modeļi.

(Ločmelis J. "VEF mans liktenis, mana dzīve" 51.lpp.).

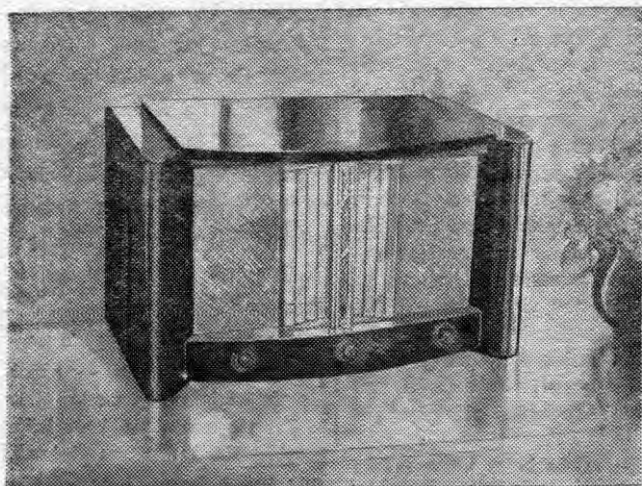
1. klases radiouztvērējs Miers M152

Radiouztvērējam Miers M152 tika pievērsta dāsna preses uzmanība.

Pirmās ziņas par uztvērēju atrodamas laikraksta Vefietis 1951. gada 24. marta numurā.

Jauns I klases radiouztvērējs

Jaunais pirmās klases radiouztvērējs.

Rūpnīcas konstrukciju birojā tiek izstrādāts jauns I klases radiouztvērēja modelis.

Jauno uztvērēju paredzēts ieviest ražošanā 1952. gada sākumā, pašreiz izlaižamā uztvērēja «Latvija» vietā.

Radiouztvērējs «Latvija», kura pamatkonstrukcija izveidota 1947. gadā, savā pašreizējā veidā uzrāda dažas nepilnības un atsevišķos parametrus neatbilst dažām valsts standartu prasībām, kādas tiek stādītas I klases radiouztvērējiem.

Jaunā konstrukcija paredz uzlabot uztvērēja elektroakustiskās īpašības, atbilstoši valsts standartu prasībām. Jaunajam uztvērējam būs daudz augstāka stabilitāte pret traucējumiem.

Paredzēts izveidot divus uztvērēja variantus: parasto galdā tipa uztvērēju bez skaņu plašu atskaņošanas ierīces un skapjveidīgo uztvērēju ar šādu ierīci, t. i. radiolu. Pirmā varianta ārējais izveidojums redzams fotoattēlā.

Konstruktīvā ziņā jaunais uztvērējs tiek veidots, balstoties, galvenokārt uz rūpnīcā apgūtām augstvērtīgām detaļām, kādas jau tiek pielietotas uztvērējos «Latvija» un «Baltika».

Lai garantētu uztvērēja nevarējamu darbību, jauns konstruktīvs izveidojums dots augstfrekvences mezgla, viļņu slēgam, skalai un dažiem citiem mezgliem.

Lai pilnīgi novērstu mikrofonā efekta rašanās iespēju, tiek izstrādāta jauna konstrukcija maiņkondensatoru piestiprināšanai un jauna veida skalas frīkcija.

Uztvērējā pielieto jaunāko seriņu spuldzes, skaitā 14 gabalu.

Spuldžu dažādība samazināta līdz 7 tipiem, pie kam, kā jau iepriekš minēts, tiek atņemti novecojušie spuldžu tipi.

Uztvērējam pavisam 7 viļņu diapazoni: garo viļņu diapazons, vidējo viļņu diapazons, trīs stieptie īso viļņu diapazoni (19 metru, 25 metru un 31 metra) un divi pusslieptie īso viļņu diapazoni (38, 5—50 metru un 50—75 metru).

Uztvērēja darbība visos diapazonos paredzēta ar parasto ārējo antenu, bet garo un vidējo viļņu diapazonos arī ar divām savstarpīgi perpendikulārām ekranizētām rāmja antenām. Šādas rāmja antenas dod iespēju ievērojami pazemināt trokšņu līmeni raidījumu uztveršanas laikā, kam liela nozīme garo un vidējo viļņu uztveršanai lielās pilsētās.

Lai novērstu sprakšus un trokšņus, kādi parasti vērojami, klausoties pārraidi uz garajiem un vidējiem viļņiem, uztvērējā pielietota speciāla beztrokšņa noskaņošanas ierīce.

Lai panāktu augstvērtīgu skaņas kvalitāti, jaunā uztvērēja skaņu sistemu paredzēts izveidot no diviem skaņruņiem, no kuriem viens 10 vatu, otrs — 3 vatu jaudas. Abi skaņruņu tipi tiks gatavoti, liekot pamatā līdzšinējo mūsu rūpnīcas izlaisto skaņruņu konstrukcijas, uzlabojot tās.

Uztvērēja elektriskās daļas makets jau samontēts un darbojas.

L. RATINERS,
KB radiolaboratorijas priekšnieks.

V. Jevgeņijeva redakcijā.

Arī laikraksts Cīņa ziņo:

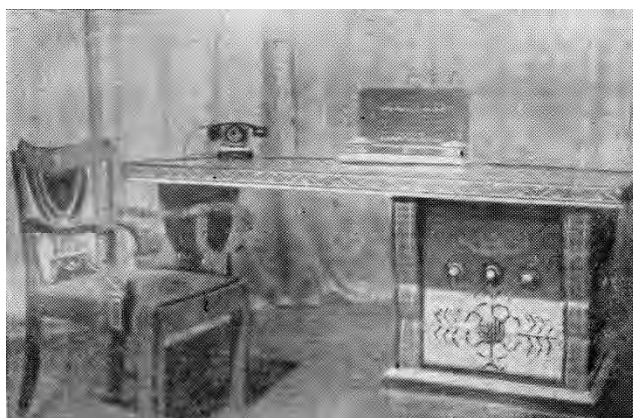
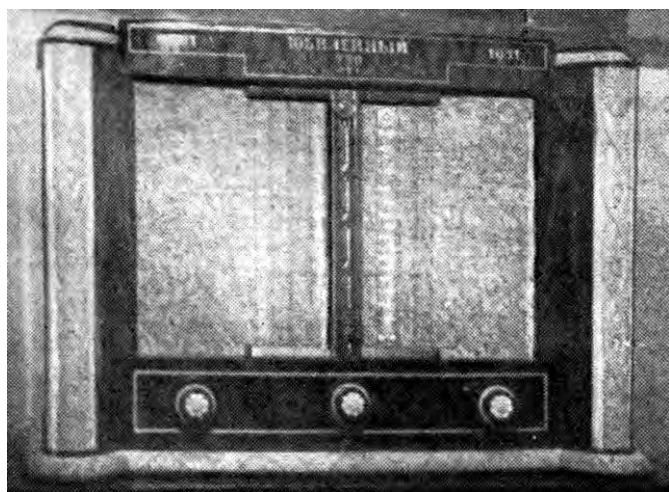
Konstruktoru biroja radio grupas darbinieki inženiera b. Ratinera vadībā pašlaik izstrādā jaunu, vēl vairāk uzlabotu pirmās klases radio uztvērēju. Jaunajam 14 spuldžu aparātam būs vēl vairāk uzlabotas elektroakustiskās un citas īpašības. Jauno radiouztvērēju, kam būs sevišķi glīts ārējais izveidojums, ražos divos veidos. Tam būs septiņi viļņu diapazoni. Konstruktori jau samontējuši un pārbaudījuši jaunā uztvērēja modeli.

(Cīņa 1951.04.08.)

1951. gada 22. novembrī laikraksts „Vefietis” raksta: „Sakarā ar Rīgas 750 gadu jubileju mūsu pilsētas darbaļaudis dāvina tautas mīļotajam Vadonim biedram Staļinam krāšņu velti. Dāvanas priekšmeti... izgatavoti mūsu rūpnīcā.”

Laikrakstā ievietotajās fotogrāfijās redzam jubilejai veltīto 13 spuldžu radio uztvērēju, kurā bez grūtībām atpazīstam uztvērēju Miers M152 un rakstāmgaldus ar iemontētu radiouztvērēju. Arī otrajā uztvērējā atpazīstam Miers M152 rokturus un uz galda horizontāli novietoto šī uztvērēja skalu.

Arī žurnāla Zvaigzne 1951. gada 23. numurā publicēti līdzīgi foto ar līdzīgu tekstu.

1952. gadā presē ir vairāki raksti par gatavošanos uztvērēja masveida ražošanai.

Teicamas kvalitātes cechā 	21. ceha stachanoviešu kolektīvs pirmsmaija dienās guva spožu darba uzvaru: kā pirmais rūpnīcā izcīnīja goda pilno nosaukumu «teicamas kvalitātes cechs». Tas ir pirmais cechs mūsu rūpnīcā, kur gandrīz visiem strādniekiem ir personīgie TK zīmogi. Ceha montētāji un smalkmechaniķi priekšzīmīgi izpildīja Volgas-Donas kanāla celtnieku pasūtījumu — izgatavoja solojošo ekskavatoru darba automatiskos skaitītājus. Sava darba virtuozs ar pilnām tiesībām skaitās stachanovietis, smalkmechaniķis Ernests Valtensbergs. Stachanovietim uzticēja vissarežģītākos un atbildīgākos darbus pie dāvanu izgatavošanas lielajam Staļinam sakarā ar Padomju Latvijas 10. gadadienu un Rīgas 750 gadu jubileju. Ernests Valtensbergs izpildīja visatbildīgākos darbus arī pie pirmās klases radiouztvērēja «M-152» jaunā modeļa izgatavošanas. Visam rūpnīcas kolektīvam pazīstami ceha labāko cilvēku — komjaunieša Ojara Steinberga, montētājas Veltas Grundes atslēdznieku Aleksandra Antipova, Nikolaja Ivanova un daudzu citu vārdi. Šajās dienās pirmrindas kolektīvs gatavo lielu dāvanu: Radiodienai veltītajā izstādē tiks parādīts rajona radioraidītāja taisngrieža paraugs kolchozu radioficēšanai. <i>Attēlā: Ernests Valtensbergs.</i>
--	---

(Vefietis 1952.04.30.)

Radiouztvērējs „Miers” Mūsu rūpnīcas kolektīvs Radiodienai šogad atzīmē ar lielsiem sasniegumiem. Viens no tiem — pirmās klases radiouztvērēja «Miers» (M-152) jaunā modeļa izstrādes pabeigšana un apstiprināšana. Jaunā radiouztvērēja paraugi nesen sekmīgi iztūvēja valsts pārbaudi, bet pirms dažām dienām tos ar augstu novērtējumu apstiprināja Vissavienības Tirdzniecības palāta. Radiouztvērējs «Miers» izstrādāts atbilstoši valsts standarta prasībām I klases radiouztvērējiem, un tas atspoguļo mūsu Dzimtenes jaunākos sasniegumus radiotecniskā.	Uztvērējam glīts ārējais izveidojums, tam oriģinālas konstrukcijas apgaismojuma skala. Jaunais modelis galvenos cilcienos izstrādāts uz uztvērēju «Latvija» un «Baltika» kvalitātes detaļu bāzes. Šim radiouztvērējam 13 vienpamata radiospuldzes. Tam 6 diapozoni, četri no kuriem — slēptie isviļņi. Lai samazinātu traucējumus pie radiopārraidījumu uztveršanas, paredzēta iespēja pielietot speciālu trokšņu novēršanas antēnu. Bez tam nodrošināta iespēja bez trokšņa pārlēgties no stacijas uz staciju. Uztvērējam plašas tembra regulēšanas iespējas, kas ļauj atsevišķi iestādīt tembru kā uz zemajām tā augstajām skaņu frekvencēm. Skaņas labā kvalitāte tiek sasniegta, pielietojot divējas skaņruņu sistēmas. Uztvērējam nekropļota jauda līdz 10 vatiem.	Grupa rūpnīcas konstruktoru biroja inženieru un konstruktoru daudz pūlējusies, lai izveidotu šo jauno pirmās klases radiouztvērēju. Sevišķi labi strādāja inženieri J. Krastiņš, J. Bobovičs, E. Vintuks, L. Tubelis, konstruktori J. Naudis, A. Dolģijs, S. Septuchins, kā arī 21. ceha strādnieki — montētājs E. Valtensbergs un mehaniķis Jurkovskis. Sākot ar šā gada otro pusī radiouztvērējam «Miers» jābūt apgūtam ražošanā. Patlaban visu rūpnīcas radiatoražošanas inženieru, konstruktoru, tehnologu un strādnieku priekšā svarīgs uzdevums — kvalitatīvi un laikus sagatavot jaunā uztvērēja ražošanu, lai jau jūlijā varētu padomju radioklausītājiem dot augstvērtīgus, Padomju Savienībā labākos pirmās klases radiouztvērējus. L. RATINERS, projektēšanas darbu vadītājs.
---	--	--

(Vefietis 1952.05.09.)

Līdzīga satura publikācija ir laikrakstā Cīņa 1952.05.10.

Apgūstam radiouztvērēja „Miers” mezglu izgatavošanu

Stachanoviskā radiomezglu montažas ceha kolektīvs ar lielu sajūsmu sācis apgūt mezglu ražošanu jaunajam radiouztvērējam «Miers». Vairāki iecirkņi pirms termiņa izpildījuši pusmēneša uzdevumu šī radiouztvērēja mezglu izgatavošanā.

Potenciometru montažas iecirknis (meistars V. Proskurovs) 8. datumā izpildīja pusmēneša uzdevumu beztrokšņa skaņošanas potenciometru izgatavošanā. Rūpnīcas labākais montētājs Harijs Neimanis, stachanovieši Pēteris Aleksandrovs, Semjons Petrovs, Pavels Smirnovs un citi veic divas un vairāk normas.

Desmit dienās mēneša uzdevumu izpildīja sagatavotāju brigade (meistars A. Garins). Lieliski strādā stachanovietes Zina Sergejeva, Tekla Platpira, Valentīna Astapova, kuras izpilda divas normas.

Operatīvi strādā meistara N. Ozerska brigade.

A. MARJASINS,
stachanoviskā radiomezglu montažas ceha priekšnieks.

(Vefietis 1952.07.12.)

Novērst konstrukcijas trūkumus

Stachanoviskā radiomezglu montažas ceha kolektīvs ar lielu aizrautību strādā pie mezglu izgatavošanas apgūšanas jaunajam radiouztvērējam «Miers». Bet konstruktoru pieļautās kļūdas stipri traucē jauno mezglu ieviešanu ražošanā. Kļūdu novēršanai tiek izdarītas neskaitāmas korekcijas. Tā, piemēram, pretestības Nr. 5300280 zīmējumi jau trīs reizes laboti un līdz ar to mums šīs pretestības trīs reizes jānācās pārtaisīt.

Konstruktoru pavisināšanas dēļ mūsu ceham bija ielānāts izgatavot 120 omu pretestības, kuras jaunā uztvērēja schemā

nemaz nav paredzētas. Līdz pat šai dienai mums nav skaidrs, kā gatavot uztvērēja skaļruni. Pagājušā mēneša izgatavotie skaļruņi tika atzīti par neatbilstošiem savam uzdevumam, un mums tos nācās atkal izjaukt.

Visi šie trūkumi ievērojami traucē jaunā uztvērēja izlaišanu. Tamdēļ uztvērēja konstruktoriem b. Ratīneram un pārējiem vajaga ātrāk un nopietnāk stāties pie visu trūkumu novēršanas.

A. MARJASINS,
stachanoviskā radiomezglu
montažas ceha priekšnieks.

Ātrāk pabeigt uztvērēja „Miers” ražošanas sagatavošanu

Konstruktoru biroja izstrādāto jaunā I klases radio- uztvērēja «Miers» modeļa konstrukciju pagājušā gada decembra mēnesī apsprieda radioceha tehniskajā padomē, kura jaunajā aparātā atrada daudzus konstruktīvas dabas trūkumus.

Esam vairākkārt par šiem trūkumiem atgādinājuši konstruktoriem b. Ratīneram, Naudīgam, Tubelim, Krastiņam un citiem, bet pie jaunā uztvērēja ielaišanas ražošanā daudzas konstruktīvās nepilnības vēl aizvien, izrādās, nav novērstas (piemēram, frikcijas sistēma, vilņu slegā).

Esam tādos leskatos, ka tik nepilnīgi izveidotu modeli nedrīkstēja laist ražošanā, jo daudzie trūkumi prasa ražošanas apgūšanas laikā realizēt neskaitāmus grozījumus un pārveidojumus, kas izsauc dikstāves, dezorganizē grafiku. Jaunā uztvērēja apgūšana turpinājas jau divus mēnešus, bet mēs vēl aizvien nezinām, kad būs novērstas visas konstruktīvās kļūdas un kad mūsu ceha kolektīvs varēs stāties pie normāla ražošanas darba.

Augstā šī tipa uztvērēja izlaišanā mums veicams liels plāns, bet uztvērēja konstrukcija vēl aizvien nav pabeigta, nav izgatavoti arī rīki un ierīces.

Stachanoviskā radiomontažas ceha kolektīvs prasa, lai konstruktori un citu tehnisko nodalījumu darbinieki ātrāk atrisinātu jautājumu par radiouztvērēja «Miers» ražošanas sagatavošanu.

A. GALKOVS,
stachanoviskā radiomontažas
ceha priekšnieks.

(Vefietis 1952.08.07.)

Pēc preses ziņām, sērijveida ražošana uzsākta 1952. gada oktobra sākumā.

Pirmskongresa sardzes dienās radiomontētāji apguva jauna radiouztvērēja «Miers» sērijveida ražošanu.

Attēlā: TK kontroliere N. Sevcova apskata pirmos nosūtīšanai sagatavotos uztvērējus.

(Vefietis 1952.10.05.)

Radiomontētāji stāv stachanoviešu sardzē par godu partijas XIX kongresam. Attēlā: radiouztvērēja «Miers» šasiju montaža L. Agafonovas brigādē.

(Vefietis 1952.10.10.)

Žurnāla Zvaigzne 1952. gada 21. numurā sniegts abu Latvijas radiorūpnīcu VEF un RRR ražoto 1. klases radiouztvērēju Miers M152 un Rīga 10 apskats. Diemžēl neveiktais salīdzinājums nav par labu VEFam.

Jaunu, pirmās klases radiouztvērēju pašreiz sāk ražot arī VEF ļaudis. Abu rūpnīcu kolektīvi uzdevumu risināja savdabīgi, par ko jau no pirmā acu uzmetiena liecina paši aparāti. Popoviešu «Rīga-10» ir izmēros neliels, svarā viegls aparāts, kam ornamentālais skaļas izveidojums piešķir zināmu rotaļīgumu. Vefiešu loļojums nes cildenu vārdu «Miers» (M-152). Tas savā ārējā izveidā ir monументāls, masīvs. Arī VEF radiouztvērējs ir dzimis ne tikai konstruktoru smadzenēs un ka-

binetos. Lūk, vēl tagad, kad ražošanā jau iet pirmie tūkstoši uztvērēju, tā galvenā konstruktora b. Ratīniera kabinetā nebaidz nākt inženieri un meistari no 7. montažas cehā, lai joprojām ieteiktu uzlabojumus. Raksturīgi, ka arī VEF inženieri un konstruktori daudz domājuši par skaļas novietojumu, lai tā aizņemtu iespējami mazāk vietas. Meklējumi vainagojušies panākumiem, prāvās skaļas novietojums aparāta priekšpusē ir tiešām oriģināls, pie kam abiem skaļruniem atvēlēts vajadzīgais maksimālais laukums. Arī šeit ar sevišķu izvēli meklēts visglītākais ārējais izveidojums.

Радиоприемник „МИР“

Рижским заводом «ВЭФ» выпускается радиоприемник «Мир» (M-152). Этот приемник (рис. 1) представляет собой радиовещательный всеволновый 13-ламповый супергетеродин с питанием от сети переменного тока, удовлетворяющий всем требованиям ГОСТ на радиовещательные приемники 1-го класса.

Он имеет четыре коротковолновых диапазона: 25-метровый (12,1 ÷ 11,5 мГц), 31-метровый (9,86 ÷ 9,36 мГц), от 38,5 до 50 м (7,8 ÷ 5,98 мГц), от 50

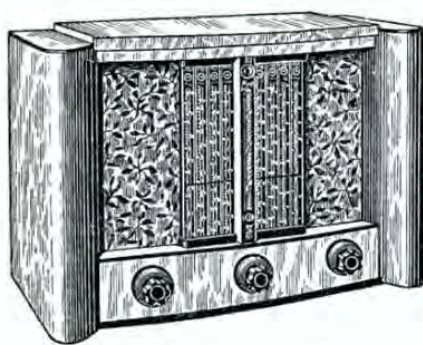

Рис. 1. Общий вид приемника «Мир»

Л. Ратинер

С помощью ручной регулировки громкости выходное напряжение можно изменять в пределах не менее 60 дБ.

Регулировка тембра ступенчатая, отдельная для нижних и верхних звуковых частот. Действие регуляторов тембра иллюстрируется кривыми рис. 2.

Уровень фона на выходе ниже уровня номинальной мощности не менее чем на 50 дБ.

Частотная характеристика всего тракта по звуковому давлению в полосе 60 ÷ 6500 гц при подня-

1953. gada žurnālā Radio ievietots plašs uztvērēja apraksts.

(Радио 1953. Nr.05)

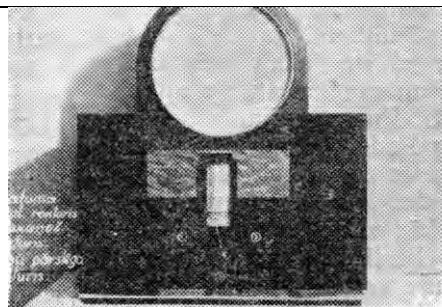
Радиоприемник „МИР“

Узлы и детали

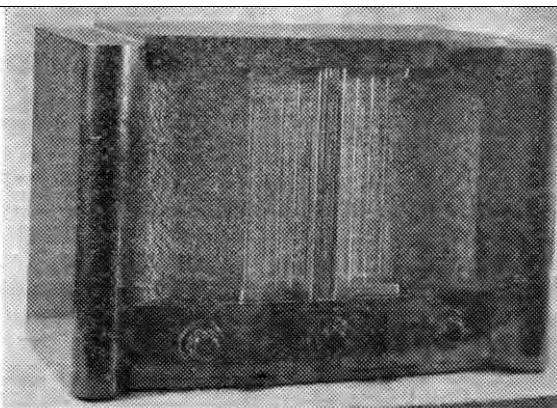
В «Радио» № 5 за текущий год было дано описание радиоприемника «Мир», выпускаемого заводом ВЭФ. Ниже публикуется описание отдельных узлов и деталей этого приемника, представляющих интерес для радиолюбителей-досафовец.

Citā žurnāla Radio numurā - arī uztvērēja mezglu un detaļu apraksts.

(Радио 1953. Nr.08)

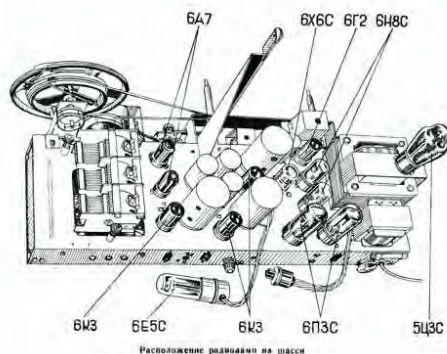

Attēlos: no kreisās — 1 klases radiouztvērējs, ko VEF ražoja 1934. gadā; no labās — radiouztvērējs «Miers», 1953. gada izlaidums.

Laikraksta Vefietis 1953.05.05. numurā ievietots VEF pirmskara periodā ražotā uztvērēja Vefsuper 7MD/34 attēls salīdzinājumā ar Miers M152. Tas ir viens no nedaudzajiem VEF pirmskara ražojumu attēliem laikrakstā šajā laikā.

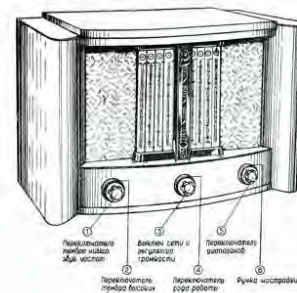
Iespiedmateriāls 1953. gada jūlijā Rīgā notikušās zinātniskās konferences delegātiem.

Расположение радиодеталей на шасси

К ДОКЛАДУ Б. А. КОСТЯНИНА «ПРОИЗВОДСТВО РАДИОПРИЕМНИКОВ 1-ГО И 2-ГО КЛАССА НА ЗАВОДЕ «ВЭФ»»

Российская Национально-промышленная конференция по радиоэлектронике
ВНОРЭЭ им. А. С. Попова.
Рига — июль 1953 г.

Radiomontētāju darba uzvara

Sestdien 16. radiomontāžas ceha kolektīvam bija izcila diena: speciāls «Zibens» vēstīja, ka montāžas līnijā nonākusi 10 tūkstošu radiouztvērēja «Miers» šasija. Pulksten divos dienā parādījās šasijas pamatne Nr. 10.000. Nākošo radiouztvērēju izrotāja ar sarkanām karodziņiem un ziediem. Ceha vadītājs b. Razskazovs apsveica kolektīvu ar 10 tūkstošu radiouztvērēju un aicināja radiomontētājus strādāt vēl enerģiskāk, dot padomju patērētājam vairāk augstvērtīgu, glītu pirmās klases radiouztvērēju.

Raiti ritēja darbs. Montētāja stachanoviete b. Mišina nodeva šasijas pamatu montētājam stachanovietei b. Centerei, pēc tam šasija nonāca pie b. Jakovļevas, kura pielodē vadus. Un tā katru minūti radiouztvērējam-jubilāram pievienoja jaunas detaļas. Beidzot to gatavā veidā saņēma skaņotāji.

Desmittūkstošais radiouztvērējs «Miers» ir ne tikai radiomontētāju, bet arī visu vefiešu uzvara, kuri strādā pie augstvērtīgu radiouztvērēju radīšanas, cenšas ar savu darbu dot ieguldījumu to uzdevumu atrisināšanā, ko nospraudusi PSRS Augstākās Padomes piektā sesija un Padomju Valdības Galva biedrs Maļenkovs savā runā — nodrošināt padomju ļaudis ar tautas patēriņa priekšmetiem.

Rūpnīcas kolektīvs apsveic 16. ceha radiomontētājus ar darba uzvaru — 10. tūkstošu radiouztvērēja «Miers» izlaišanu.

Attēlā: 10. tūkstošu radiouztvērēja «Miers» šasija montāžas līnijā.

Pēc 11 mēnešiem ražošanas, 1953. gada augusta pēdējās dienās saražots 10000. uztvērējs. (Vefietis 1953.09.02.)

Laikraksts regulāri raksta par grūtībām uztvērēja ritmiskā izlaidē. Sevišķa „sturmēšana” ar neizbēgamo brāķa palielinājumu ir katra ceturkšņa un jo sevišķi gada beigās.

Ja jau laikrakstā lieliem burtiem rakstīts, ka saražots 88% brāķa, tad lieta šajā gadījumā bijusi nopietna.

(Vefietis 1953.05.29.)

STINGRI SODĪT BRĀĶDARUS!

VISAM RŪPNĪCAS KOLEKTĪVAM JĀZIN, KA

no 16. cehā nesen izgatavotajiem 1100 radiouztvērējiem „Miers” 973 tika izbrāķēti.

Laikraksta Padomju Jaunatne 1953.02.14. numurā kritizētas uztvērēja konstruktīvās nepilnības.

Pērnā gadā ražošanā ieviesa jaunu pirmās klases radiouztvērēju «Miers». Taču drīz vien atklājās ievērojams daudzums konstrukcijas un tehnoloģijas kļūdu, kas bija radušās konstruktoru un tehnologu paviršā darba dēļ. Viss tas radīja ražošanā ievērojamus sarežģījumus un traucēja cehu normālu darbu. Lielais daudzums labojumu un izmaiņu — dažas detaļas mainīja pat četras reizes, radīja nelizmantojamu detaļu uzkrājumu rūpnīcā, kuru izgatavošanai nelietderīgi iztērēja lielus līdzekļus.

Neskatoties uz atsevišķu stachanoviešu augstajiem sasniegumiem, mūsu radiouztvērēju «Miers» mezglu montažas iecirknis strādā neritmiski un rāvieniem.

Šā mēneša pirmajās 10—12 dienās mums arvien atkārtojas dīkstāve. Tas tamdēļ, ka desmit dienu laikā, 400 detaļu komplektu vietā mēs saņemām tikai 250 komplektus.

Mūsu darbu sevišķi aizkavē 10., 28., un 32. cechs, kas laikus nepiegādā vajadzīgās detaļas.

Ir parasta parādība, ka 32. cechs kavējas ar darbam nepieciešamo detaļu komplektu piegādi, pie kam daudzas šajā cechā ražotās detaļas ir ar defektiem — nav vītņū, slikts lodējums utt.

10. cechs nevienmērīgi piegādā vilņslēgu rokturus, bet saņemtie bieži ir sabojāti jau 32. cechā.

Mēs prasam, lai minētie cechi savlaicīgi apgādātu mūs ar detaļām un pusfabrikātiem, pievēršot sevišķu uzmanību to kvalitātei.

G. RAČKOVŠ,

**16. ceha mezglu montažas
iecirkņa vadītājs**

Rakstā “Radiouztvērēju “Miers” montētāju prasības” pausta kritika par darba organizāciju rūpnīcā.

(Vefietis 1953.06.16.)

Kritiski raksti par detaļu kvalitāti un ražošanas organizāciju ir arī rūpnīcas laikraksta 1953.04.07., 1953.06.26., 1953.07.28., 1953.10.10. un 1953.11.18. numuros.

Kritiski uztvērēju vērtē Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas tehnisko zinātņu nodaļas zinātniskais sekretārs M. Zaķis rakstā “Tehniskais progress un materiālu patēriņa samazināšanas jautājumi rūpniecībā”.

Nesamērīgi pieaudzis materiālu daudzums pirmās klases radiouztvērējos. Radiouztvērēja «Miers» priekštecis — «Latvija» svēra 29,3 kilogramus, bet «Miers» sver 40 kilogramus. Pirmās klases līmeni radiouztvērējos var sasniegt ar daudz mazāku materiālu patēriņu. Par to liecina Ļeņingradas rūpnīcā izgatavotais pirmās klases radio uztvērējs «Oktjabrj», kas sver 25 kilogramus, A. S. Popova vārdā nosauktajā radiorūpnīcā izgatavotais pirmās klases uztvērējs «Rīga-10», kas sver 24 kilogramus, un citi. Te jāmin, ka radiouztvērēja «Rīga-10» priekštecis «T-689» svēra 25 kilogramus. Kā jau minējām, radiouztvērējs «Miers» divas reizes smagāks par tāda paša tipa ārzemju aparātiem. Arī Padomju Savienībā tas ir smagākais starp pirmās klases uztvērējiem. Tātad VEF izgatavotais uztvērējs «Miers» ir pats smagākais visā pasaulē.

(Cīņa 1955.09.15.)

Populāri bija lasītāju kontakti ar žurnālu Radio krievu valodā. Žurnāla rubrikās “Mums raksta” un “Tehniskā konsultācija” uztvērējs Miers M152 pieminēts arī 1954. gada 09. un 1954. gada 12. numurā.

Тов. Евстигнеева из г. Можайска интересуется вопросом, почему принципиальная схема его приемника «Мир» (заводской № 1052) несколько отличается от схемы, опубликованной в № 5 «Радио» за текущий год.

Ответ. Схема, опубликованная в журнале, действительна для приемников «Мир», начиная с заводского № 2101. По сравнению со схемой приемников, имеющих меньшие фабричные номера, в нее внесены некоторые изменения, улучшающие работу приемника, в частности его блока бесшумной настройки.

(Радио 1953. Nr.07)

Attēli no ražošanas procesa.

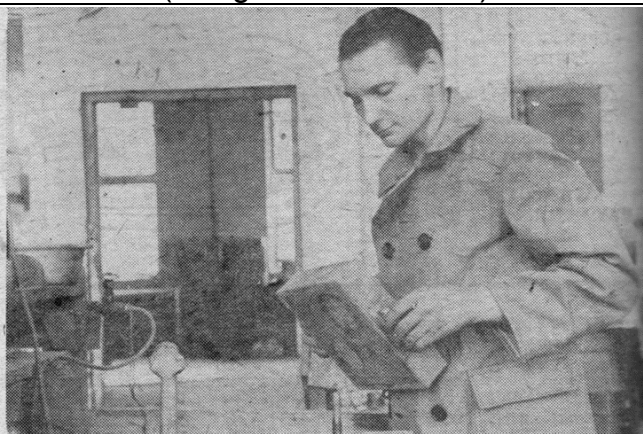

(Zvaigzne 1952. Nr.21)

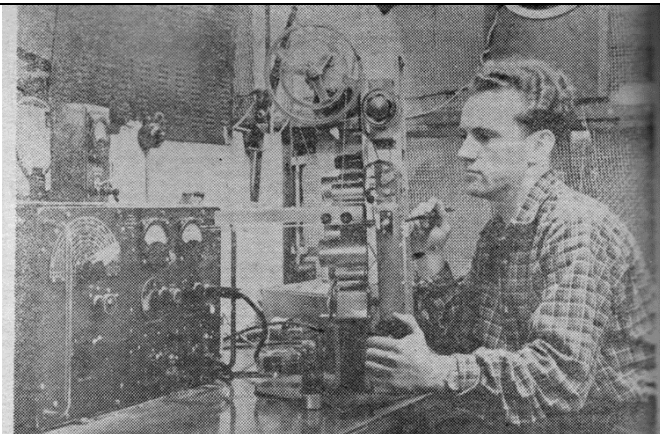
Kārtīgi, apzinīgi savus ražošanas uzdevumus izpilda 18. ceha labākā pulētāja Mari-
na Romanova. Viņa pirms termiņa izpildīja septiņu mēnešu uzdevumu un jau kopš 23.
jūlija strādā uz augusta rēķina.
Attēlā: b. Romanova pulē radioizvērējumus «Miers» austēlo tīst.

(Vefietis 1953.08.07.)

Lietuves ceha kolektīvā pelnītu cieņu iemantojis veidotājs Bronislavs Baušals. Viņš
ir disciplinēts, nemiltīgi cēj darba ražīgumu un uzlabo produkcijas kvalitāti. Septiņu
mēnešos b. Baušals veicis gada programmu.
Attēlā: b. Baušals formē magnetu radioizvērējumus «Miers».

(Vefietis, 1953.08.07.)

Pašreizējā strādā 16. cehā komjaunietis regulētājs Leonīds Spachta. Viņš ik
dienas veic normu par 240 procentiem.
Attēlā: Leonīds Spachta darbā.

(Vefietis 1953.05.26.)

Augstvērtīgi radioizvērēji iedzīvotājiem

16. radiomontažas ceha pulēšanas un saīņošanas iecirknī arvien kūsā spraigs darbs.
Pulētājs b. Dobelis novērš visus defektus, kas radušies, izvērēju transportējot, atlabo
dažādus ieskrabājumus utt. Saiņotājs b. Upenieks (priekšplānā) ātri un veikli iesaiņo
radioizvērējus. No kārtīga un apzinīga darba lielā mērā atkarīgs izvērēja derīgums.
Attēlā: saiņotājs b. Upenieks ieliek mugurdēli radioizvērējumus «Miers».

(Vefietis 1953.12.12.)

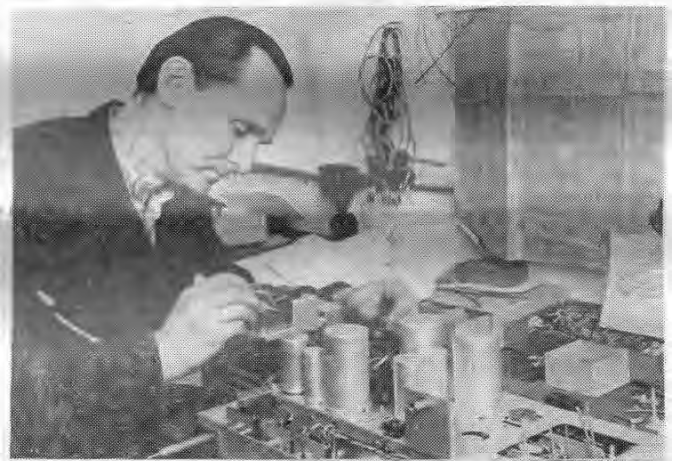
Otro gadu rūpnīcā sekmīgi strādā pulētāja Elvira Mežiniece. Viņas darbam vienmēr ir
teicama kvalitāte. Biedre Mežiniece maigas uzdevumu izpilda divkārtīgi. Cinoties par
gada plāna izpildi pirms termiņa, Elvira Mežiniece solās strādāt vēl labāk, vēl augst-
ražīgāk.
Attēlā: Elvira Mežiniece pulē kasti radioizvērējumus «Miers».

(Vefietis 1953.12.23.)

1. klases radioustvērējs «Miers» pēc atskapošanas kvalitātes un ārējās apdares ar pilnām tiesībām skaitās kā viens no labākajiem mūsu radiorūpniecībā.
Attēlā: 16. radiomontažas ceha regulētājs Viktors Kļūvs nodod gatavo radioustvērēju «Miers» tehniskajam kontrolierim Ādolfam Freimanim pārbaudei.

(Vefietis 1953.09.05.)

Rūpnīcas 21. cehā jau ilgi strādā 8. kategorijas smalkmechaniķis Ernests Valtens. Viņš ienesis daudz jauninājumu radioustvērēja un radiolas «Miers» konstrukcijās. Maiņas uzdevumu b. Valtens veic par 200 procentiem.

Attēlā: b. Valtens darba.

(Vefietis 1954.02.24.)

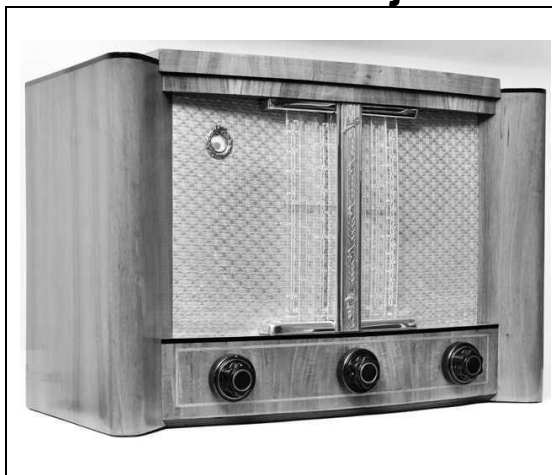
Foto, kuram nav izdevies noskaidrot izcelsmi, bet kas izvietots simtos interneta vietņu visā pasaulē.

Uztvērējs pārtraukts ražot 1954. gada jūlijā, lai uzsāktu radioustvērēja un radiolas Miers M154 ražošanu.

Saražoti 49134 eksemplāri.

Ločmelis J., VEF – mans liktenis, Rīga 2005., 43.lpp.

1. klases radiouztvērējs Miers M154 un radiola Miers M154R

Laikraksta Vefietis 1953. gada 5. maija numura rakstā „Uzlabot mūsu uztvērējus” pausts nodoms pilnveidot uztvērēju Miers M152 un uz tā bāzes veidot radiolu.

Šogad mūsu rūpnīcas radiokonstruktoriem izvirzīts uzdevums pabeigt I klases radiolas izstrādāšanu uz radiouztvērēja «Miers» bāzes. Pie tam jāpanāk, lai uz šīs radiolas varētu atskaņot kā parastās, tā arī ilgi skaņošās skaņu plates, kurām ir sevišķi augsta atskaņošanas kvalitāte.

Rūpnīcas laikraksta 1953. gada pēdējā numurā ziņots par rūpnīcas plāniem 1954. gadā izlaist radiolu „Miers”.

(Vefietis 1953.12.31.)

Mūsu plāni 1954. gadā

Radiouztvērējs kļuvis par padomju cilvēka kulturalās dzīves neatņemamu sastāvdaļu. Nemitīgi pieaug iedzīvotāju pieprasījums pēc tiem, ik mēnesi palielinās izlaizāmās radioprodukcijas daudzums. Tā tikai no mūsu rūpnīcas konveijeriem ik 40 sekundes nonāk viens radiouztvērējs «Baltika». Jo tas glītāks un augstvērtīgāks, jo ātrāk tas sev atrod pircēju. Visiem zināms, cik ļoti pieprasa radiouztvērēju «Miers». 1954. gadā rūpnīca izlaidīs radiolu, kas izveidota uz radiouztvērēja «Miers» bāzes. Bez tam paredzēts ražot modernizētu radiouztvērēju «Baltika». Padomju ļaudis jaunajā gadā saņems tūkstošiem lielisku radiouztvērēju.

L. RATINERS,
radionodaļas vadītājs

Žurnālā Radio rakstā “Radiouztvērēju un televizoru ražošanas paplašināšana” pieminēta radiola Miers.

(Радио 1954.Nr.01)

В дальнейшем намечено приемники первого класса в основном выпускать в так называемом радиольном оформлении; при этом отдельные модели настольных радиол наряду с электропроигрывателями будут снабжаться и магнитофонами, а консольные радиолы — автоматами для смены пластинок и магнитофонами. Так, например, в 1954 году будет изготавливаться настольная радиолоа на основе приемника «Мир», в которой можно будет проигрывать как обычные, так и долгоиграющие пластинки.

1954. gada 6. marta numurā laikraksts Vefietis ziņo: „Atzīmējot 300. gadadienu kopš Ukrainas atkalapvienošanās ar Krieviju, vefieši izgatavojuši divas kluba radiolas, kuras kā dāvanu nosūtīs ukraiņu tautai”.

Iespējams, minētā radiola ir jaunās radiolas Miers M154R eksperimentāls modelis.

БФ 00916 від 19/III 1955 р. Зам. 649.
Тираж 25.000. Книжкова ф-ка ім. Фрунзе,
Харків. Ціна 25 коп.

Acīmredzot kāds radiolas eksemplārs nokļuvis arī VEF Kultūras pilī, un 1965. gadā tas ar “grūtībām” aizceļojis uz noliktavu.

(Zvaigzne 1965.Nr.13.)

Par godu radio dienai, 1954. gada maija sākumā uzsākta izmēģinājuma šasiju montāža radiolai „Miers”.

(Vefietis 1954.05.07.)

Uz Radiodienu esam sākuši apgūt jauna veida produkciju. Pēc saņemtajiem rasējumiem uzsākta izmēģinājumu šasiju montāža radiolai «Miers». Esam jau sākuši skaņot un regulēt pirmās desmit šasijas, kas saņemtas no eksperimentālā ceha.

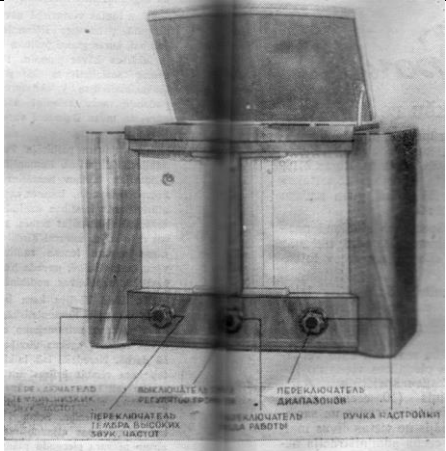
Rūpnīcas laikrakstā stāstīts par izmaiņām modernizētajā uztvērējā Miers.

Šajā pašā laikraksta numurā ražošanas radiolaboratorijas vecākais inženieris J.Avotiņš rakstā “Neapstāties pie sasniegtā” min trūkumus uztvērēja izstrādes un ražošanas procesā.

(Vefietis 1954.05.07.)

Modernizētajā radiouztvērējā «Miers» izdarīti vairāki shēmu un konstrukciju uzlabojumi un vienkāršoējumi. 13 spuldžu vietā uztvērējam tagad ir 11, beztrokšņa skaņošanas ierīces vietā ieviesta ierīce vietejo un spēcīgo radiostaciju uztveršanai, gela spuldzes 6П3С nomainītas ar 6 П6С, kas deva iespēju gandrīz par 50 procentiem samazināt strāvas patēriņu. Pielietoti divi vienādi skaņruņi, uzlabota skaļas iekārtas un cita mezglu konstrukcija, samazināti kastes apmēri. Šā uztvērēja kvalitatīvie rādītāji ir labāki nekā patlaban izlaizamajam, bet tā apgūšana ietaupīs rūpnīcai apmēram 3 miljonus rubļu gadā, ko iegūs no uztvērēja pašizmaksas samazināšanās. Radiolai «Miers» ir tāda pat uztverošā daļa kā modernizētajam radiouztvērējam «Miers», un universāls elektriskais skaņu plašu atskaņotājs. Radiola bez raidstaciju uztveršanas ļauj atskaņot kā parastās tā arī ilgi skanošās plātes. Radiolā pielietots divu ātruma asinhronais motors un pjezokeramiskais adapters ar nomaināmām galvām un pastāvīgi iestiprinātām korunda adatām.

Radiolas «Miers» paraugi patlaban iziet valsts pārbaudi pie Radiopārražu uztveršanas un akustikas institūta (IRPA). Šā gada jūnijā radiolas jāievieš ražošanā.

Spriežot pēc rūpnīcas laikraksta rakstā “Nodrošināt radiouztvērēja “Miers” izlaidi” ziņām, 1954. gada novembrī uzsākta uztvērēja Miers M154 ražošana. (Vefietis 1954.11.17.)	Iestājušās izšķirošas dienas: rūpnīcas kolektīvs neatlaidīgi cīnās, lai pirms termiņa izpildītu šā gada plānu un savas socialistiskās saistības. Tomēr ir vēl posmi, kuru darbs izsauc nopietnas bažas par plāna izpildi. Lūk, piemēram, modernizētā radiouztvērēja «Miers» izlaide. No novembra plānā paredzētajiem 3500 uztvērējiem uz 12. datumu izlaisti tikai 200. Kur tad pārējie? 16. cehā uzkrājušās vairāk nekā 3600 gatavās šasijas, bet dažu mezglu ir jau 5000 uztvērējiem. Bet kā ar kastēm? 18. ceha pulēšanas iecirknī to uzkrāties tik daudz, ka pat vairs nav kur likt.
Laikraksta decembra numurā lasām par apņemšanos decembrī saražot 1600 uztvērēju Miers. (Vefietis 1954.12.15.)	Lai šo uzdevumu izpildītu, cehu kolektīvi uzņēmušies paaugstinātas saistības. Tā radiomontažas ceha iecirkņa «Miers» maiņa, kur meistars ir b. Meistars, apņēmusies nodot tehniskajai kontrolei 1.600 teicamas kvalitātes modernizētu radiouztvērēju un 74 radiolas «Miers». Šī maiņa tagad rāda pašizlīdzīga darba piemēru. Tā izsaukusi uz socialistisko sacensību maiņas kolektīvu, kuru vada meistars v. i. b. Svecova.
(Vefietis 1954.12.08.)	Modernizētajam radiouztvērējam «Miers» sagatavo ierīču dublierus un pilnveido tehnoloģiju ražošanai pēc plūsmas metodes. Sākta tehnoloģiskā sagatavošana radiolu «Miers» un «Baltika» izlaidei. Daudz pūļu prasa gramofona tehnoloģijas un speciāru izstrādāšana.
Grūtāk rūpnīcai veicas ar radiolas Miers M154R ražošanas uzsākšanu. Jaunās radiolas attēls pirmoreiz publicēts 1954. gada radio dienai veltītajā numurā. (Vefietis 1954.05.07.)	 Attēls: pirmās klases radiolas «Miers» jaunā modelis, ko ražos mūsu rūpnīcā.
Raksts “Apspriež ultraīsviļņu radiouztvērēja projektu”. (Cīņa 1954.06.16.)	Šajās dienas notika tehniskās padomes kārtējā sēde, kurā izskatīja jautājumu par radiolu «Miers» pašizmaksas pazemināšanu. Pirmo partiju šo jauno pirmās klases radiolu, kura izgatavošanu rūpnīca jau sākusi, izlaidīs šā mēneša beigās.
Raksts “Ātrāk nokārtot radiolas Miers izlaidi”. (Vefietis 1954.07.14.)	Tomēr daudzi rūpnīcas darbinieki vēl arvien negrib saprast, ka meklējumu stadija beigusies un ka jāsāk organizēt radiolas masveida izgatavošana. Vēl vairāk — ir jau apstiprināts radiolas izlaides grafiks, — saskaņā ar to 10. jūlijā vajadzēja izlaist 10, 15. jūlijā — 100 un mēneša beigās — 500 radiolas. Bet 10. jūlijā nav izlaista neviena radiola. Ir pamats domāt, ka arī pēdējie izlaides termiņi netiks ievēroti.

Raksts „Kad beidzot būs iespējams ražot radiolu Miers”. (Vefietis 1954.08.04.)	Mūsu, 16. radiomontažas cecham jūlijā bija veicams atbildīgs uzdevums: līdz 10. datumam vajadzēja izgatavot 10 radiolas «Miers» izmēģinājumu paraugus, bet līdz 15. jūlijam — 150, līdz 31. — 700 radiolu. To mums vajadzēja darīt, vienlaikus pārtraucot parastā radiouztvērēja «Miers» ražošanu. Pārtraukt gan esam pārtraukuši, bet toties jūlijā neesam izlaiduši, diemžēl, nevienu radiolu!
Raksts “Vēlreiz par radiolu “Miers””. (Vefietis 1954.08.28.)	Jau pienākušas augusta beigas, bet no šai mēnesī iepļānotajām 2.500 radiolām «Miers» vēl nav izgatavota neviena. Stāvoklis ļoti satraucošs.
Laikraksta ievadraksts “Izpildīt plānu visos rādītājos”. (Vefietis 1954.09.09.)	Liels parādnieks arī 16. radiomontažas cechs, kurš pārtraucis ražot radiouztvērēju «Miers», bet arvien nav izlaidis radiolu. So cechu kolektīvu neatliekams uzdevums — netaupīt spēkus, lai segtu parādu, sāktu iet kopsolī ar pirmrindas cehiem un tādējādi palīdzēt rūpnicai izpildīt trešā ceturksņa plānu visos tehniskī ekonomiskajos rādītājos.

Laikraksta Vefietis 1954. gada 25. septembra numurā ievietots raksts “Draudzības velte” un foto. Protams, šādu speciālo pasūtījumu izpilde neveicināja masveida ražošanas ieviešanu, bet gan būtiski aizkavēja to.

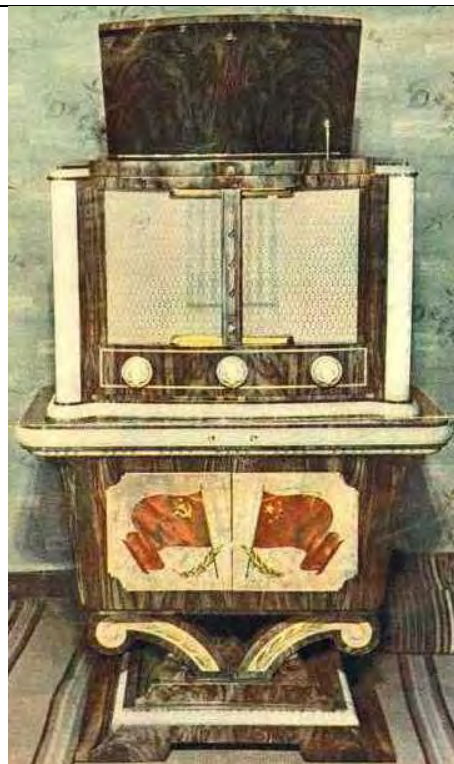
	1. oktobri ķīniešu tauta svin savus nacionālos svētkus — Ķīnas Tautas Republikas dibināšanas piekto gadadienu. Kopā ar lielo ķīniešu tautu šo izcilo vēsturisko notikumu atzīmē arī Padomju Savienības un tautas demokrātijas valstu tautas. Kā draudzības velte lielajai ķīniešu tautai mūsu rūpniecā izgatavotas skaistas radiolas. Radiomontētāji un kokgriezēji, mākslinieki un konstruktori, — visi vefieši, kuri piedalījās radiolu izgatavošanā, savu darbu veica ar lielu centību un degsmi. Radiolas pamats izveidots ar lielu māksliniecisku gaumi. Meistariski inkrustētas skapišu durvis, kas paredzēti skaņu plašu uzglabāšanai. Uz durvītiņām mākslinieciski attēloti Padomju Savienības un Ķīnas Tautas Republikas Valsts karogi. Tie izgatavoti no Karelijas bērza un dažādu nokrāsu riektu koka. Bet virspuse, vīrs latviešu ornamenta zelta burtiem rakstīts vārds, kas dārgs visiem pasaules godīgajiem cilvēkiem — «Miers». Šis lieliskās dāvanas noformēšanā piedalījās neviens vefieši, bet arī citu Rīgas uzņēmumu — I un III kokapstrādes kombināta, kombināta «Māksla» strādnieki. Rūpniecā VEF kolektīvs, tāpat kā visi Padomju Savienības darbaļaudis, sūta brālīgajai ķīniešu tautai tās nacionālo svētku dienā sirsnīgu sveicienu un novēl tālākus panākumus cīņā par mieru visā pasaulē, socialisma celtniecībā. Attēlā: (no kreisās uz labo): 16. radiomontažas ceha montētājas bb. H. Savicka, G. Gaļina un N. Svecova pirms nosūtīšanas pārbauda radiolas.
--	---

Arī žurnāla Zvaigzne 1954. gada 20. numurā ievietots dāvinājuma foto un paskaidrojums.

Padomju Savienības darbaļaužu dāvana Ķīnas Tautas Republikai 5. gadadienā

Attēlā redzama viena no dāvinātām radiolām «Miers», ko izgatavoja VEF un citu Rīgas uzņēmumu — mēbeļu kombināta un kombināta «Māksla» kolektīvi.

B. Tīkusa foto

Līdzīgi dāvinājumu varianti tika ražoti arī turpmāk un viens no tiem atrodas VEF vēstures muzejā.

Rūpnīca VEF sākusi sērijuveidā ražot radiolas «Miers». Attēlā: kontrolieri Lauma Bikse un komjaunietis Ansis Graudiņš sagatavo radiolas nosūtīšanai uz noliktavu.

(Brīvā Venta 1954.10.05.)

Rūpnīcas radisti ieviesuši ražošanā radiolu «Miers» un beidz apgūt modernizēto radiouztvērēju «Miers» ar uzlabotu ārējo apdari, veic darbus, lai varētu sākt ražot modernizēto radiouztvērēju «Baltika». Bez tam izstrādāta radiolas «Baltika», kā arī radiolas «Miers» tehniskā dokumentācija.

(Vefietis 1954.11.06.)

Radiouztvērēja «Miers» iecirkņa kolektīvs aktīvi iekļāvies socialistiskajā sacensībā par gada plāna sekmīgu izpildi nomenklaturā. Ikviens strādnieks pieliek visus savus spēkus, lai doto solījumu — līdz gada beigām izlaist 4650 radiouztvērēju un 200 radiolu «Miers» — izpildītu godam.

(Vefietis 1954.12.15.)

Lai šo uzdevumu izpildītu, cechu kolektīvi uzņēmusies paaugstinātas saistības. Tā radiomontažas cecha iecirkņa «Miers» maiņa, kur meistars ir b. Meistars, apņēmusies nodot tehniskajai kontrolei 1.600 teicamas kvalitātes modernizētu radiouztvērēju un 74 radiolas «Miers». Šī maiņa tagad rāda pašizlīdzīga darba piemēru. Tā izsaukusi uz socialistisko sacensību maiņas kolektīvu, kuru vada meistara v. i. b. Svecova.

(Vefietis 1954.12.15.)

ПРОМЫШЛЕННАЯ АППАРАТУРА

*Радиоприемник
«радиолы» МИР*

Рижский электротехнический завод «ВЭФ» начал выпуск модернизированного радиоприемника «Мир» (М-154).
Улучшены электроакустические данные, конструкция и внешний вид выпускавшегося ранее радиоприемника («Мир» — М-152, см. «Радио» № 5 и № 8 за 1953 год).
На базе модернизированного радиоприемника разработана радиолы «Мир» (М-154Р), которая позволяет, кроме приема радиостанций, проигрывать обычные и долговременные граммпластины.

В схему и конструкцию радиоприемника внесены следующие изменения.

В выходном каскаде лампы 6П3С заменены лампы 6П6С.

Улучшена конструкция амортизации лампы 6А7 и крепления блока переносных конденсаторов на шасси, в результате чего уменьшена возможность возникновения микрофонного эффекта и отпала необходимость в грузе для лампы 6А7.

Гнездо «Противовес» («Земля») выполнено с замыкающим контактом, вследствие чего стало возможным подключать к приемнику как обычные, так и шумопоглощающие антенны.

Улучшена конструкция шкального устройства, что повысило надежность его работы и дало возможность исключить восемь лампочек освещения шкалы. В модернизированном радиоприемнике применено 11 радиолам вместо 13.

Приемник имеет следующие диапазоны: длинноволновый 200—723 м (150—415 кГц), средневолновый 577—187 м (520—1560 кГц) и коротковолновый 75—50 м (4—6 мГц), 50—38,5 м (5,98—7,9 мГц), 32—24,8 м (9,36—12,1 мГц).

Л. Ратинер

*Радиоприемник
«радиолы» МИР*

Л. Ратинер

В журнале «Радио» № 6 за 1955 год было помещено описание радиоприемника «Мир»; в этой статье дается описание его радиольной части и приводятся данные деталей приемника.

Uztvērēja un radiolas apraksts.
(Радио 1955. Nr.06)

Radiolas atskaņotāja apraksts un detaļu dati.
(Радио 1955. Nr.10)

Gramofona galviņu montažas iecirknī bija kāda ļoti grūta operācija — korunda adatas izņemšana. Lieta tā, ka mums sūta korunda adatas alumīnija čaulā. Šādā veidā mēs tās izmantot nevarām, jo mums ir pavisam citāda gramofona galviņas konstrukcija. Izņemt korunda ieliktni no alumīnija apvalka ir diezgan grūti.

Ilgu laiku šo operāciju veica šādi: strādnieks iespīlēja adatu galda spilēs un apzāģēja alumīnija apvalku. Šis darbs bija stipri sarežģīts. Varēja strādāt diez cik uzmanīgi, tomēr radās daudz brāķa — 12 procentu, kas rūpnīcai nesa zaudējumus vairāk nekā 4 tūkstoš rubļu mēnesī.

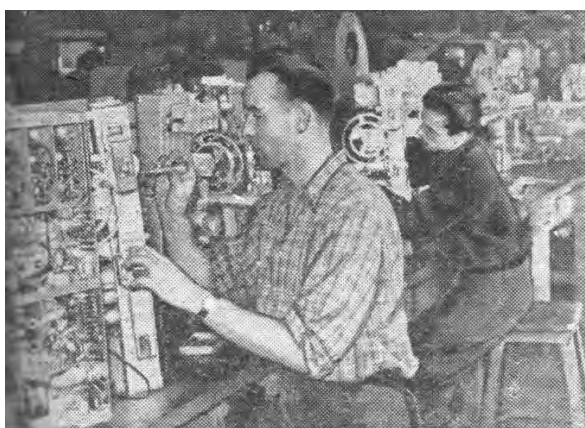
Radiouztvērēja un radiolas «Miers» kastes izgatavošanā nepieciešams liels daudzums dekoratīvā finiera. To izgatavo, ar papīra lentu salīmējot kopā divas plāksnes. Pirmajā brīdī tas liekas vienkāršs un viegls darbs. Taču divas strādnieces, kas nodarbinātas šai operācijā, ar grūtībām veic plānu. Kad ražošanas programmu palielināja, viņas sāka atpalikt.

Vērojot viņu darbu, meistars Kaščejevs domāja par to, kā paātrināt finiera plāksņu sagatavošanu. Līmētājām nācās patērēt daudz palīglaika: sagatavot līmi, sagriezt vajadzīgā izmēra papīra lentas un tikai pēc tam, iepriekš aptrievojot lentu ar līmi, līmēt plāksnes.

Rakstos “Jauna ierīce” un “Dekoratīvā finiera izgatavošanas jauna metode” risināti ražošanas tehnoloģiskie jautājumi.

(Vefietis 1955.10.19.)

Attēli no uztvērēja Miers M154 un radiolas Miers M154R ražošanas procesa.

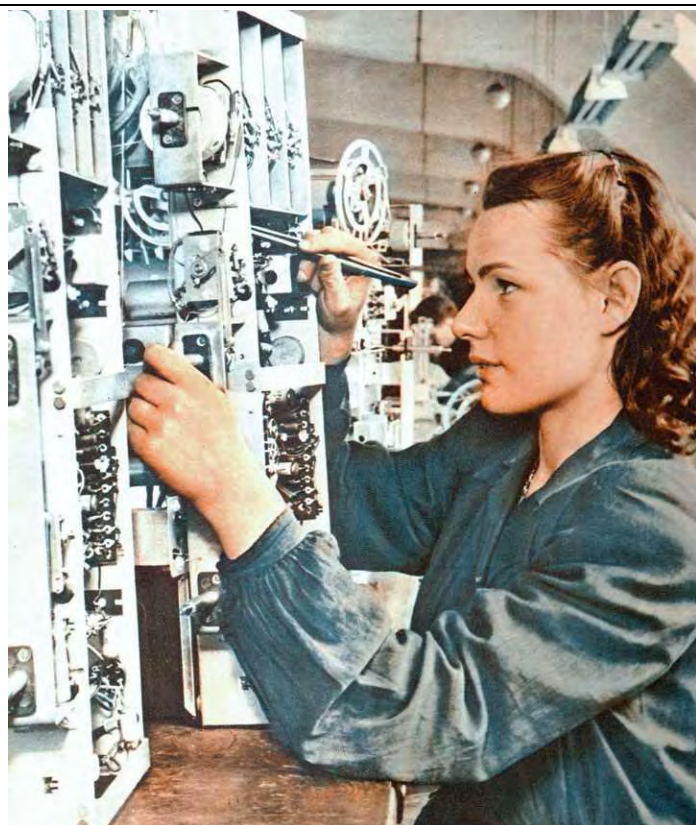

(Vefietis 1956.02.08.)

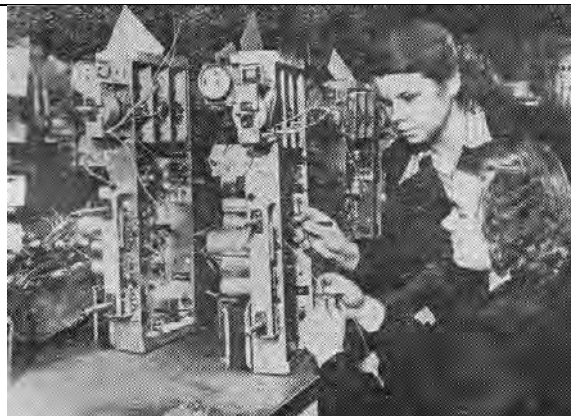

Radiolu «Miers» galīgās pulešanas un iepakojšanas brigāde, organizējot ritmisku darbu, panākusi divu normu izpildi maiņā.
Attēlā: priekšplānā labākais pūlētājs E. Dobelis, kas izpilda maiņā divas normas.

(Vefietis 1956.02.22.)

(Zvaigzne 1955.Nr.10)

(Vefietis 1954.12.15.)

Labus darba panākumus ik dienas gūst 12. ceha tinēja Irena Ziemele. Strādājot pie augstfrekvences transformatoru tīšanas, maiņā viņa izpilda līdz divām normām.
Attēlā: Irena Ziemele pie augstfrekvences transformatoru tīšanas.

(Vefietis 1955.04.16.)

Saīņošanas iecirknī labi strādā iesaiņotājs J. Ozoliņš, kas ik dienas izpilda līdz trim normām.
Attēls: uztvērēju «Miers» sagatavošana nosūtīšanai uz noliktu. Priekšplānā — J. Ozoliņš.

(Vefietis 1955.09.07.)

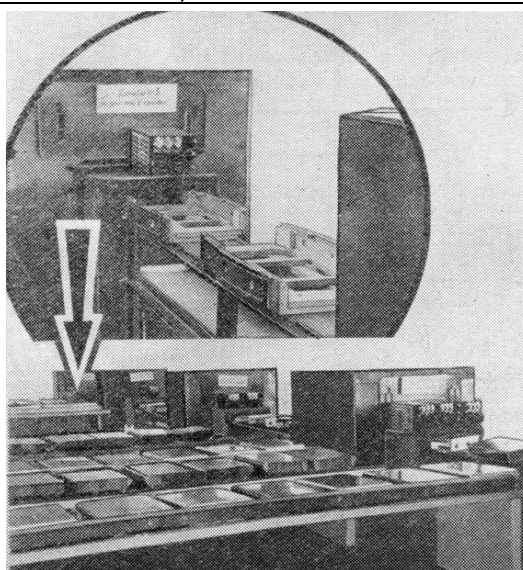
(Vefietis 1954.12.11.)

Restauratoriem interesanta varētu būt uztvērēju un radiolu Miers M154 kastu apdares tehnoloģija gan pirms, gan pēc jaunas tehnoloģijas ieviešanas žāvēšanai ar dzīvsudraba kvarca spuldzēm.

(Vefietis 1956.05.09.)

Rūpnīcā «VEF» radiouztvērēju «Miers» kastu virsmas apdares tehnoloģija bija šāda: ierīvēt ar eļļu; žāvēt 12 stundas; gruntēt pirmo reizi; žāvēt 48 stundas; gruntēt otro reizi; žāvēt 48 stundas; pulēt pirmo reizi; žāvēt 48 stundas; pulēt otro reizi; žāvēt 48 stundas; pulēt trešo reizi; žāvēt 48 stundas; izpulēt galīgi un noņemt eļļu, žāvēt 12 stundas. Tādā kārtā, strādājot pēc līdzšinējās tehnoloģijas, pulētas virsmas žāvēšanai bija nepieciešamas 264 stundas.

Kā agrāk, tā arī tagad gruntēšanai un pulēšanai pielieto: politūras — 15 un vienprocentīgus šellakas šķīdumus spirtā, sasmalcinātu pumīki, vazelīna eļļu, nitrotepi AIII-30 sajauktu ar krāsvielu un tehnisko krītu, kā arī slīppapīru Nr. 110 un Nr. 220. Eļļas noņemšanai lieto tā saucamo «poližu» un benzopolitūru.

Rakstā "Dispečeru stunda" "Uzzinām, ka VEF tagad vairs neražo radiouztvērējus; rūpnīcas specialitāte — radiolas. Vienīgais izņēmums ir portatīvais, pārnēsājamais «Tūrists». Un vēl jaunums: no konveijera aizgājis radiolas «Miers» pēdējais eksemplārs. Tās vietā sākts ražot radiolu «Lukss», kas ir ne tikai labāka par savu priekšgājēju, bet arī vieglāka — par 12 kilogramiem. Arī radiolas «Akords» rūpnīcā nedzīvos ilgāk par šī gada beigām — to vietā nāks jauns modelis «Koncerts»."

(Zvaigzne 1956.Nr.22)

Dažādi ar uztvērēja un radiolas Miers M154 ražošanu saistīti jautājumi atspoguļoti arī laikraksta Vefietis 1954.12.31., 1955.03.08., 1955.04.16., 1955.07.23., 1956.01.11., 1956.02.04. numuros.

Ražošana turpinājās līdz 1956. gada novembrim, kad sākās radiolu Lukss ražošana.

Nav noskaidrots vai uztvērēja un radiolas šasijām bija vienota numerācija un saražoto eksemplāru skaits. 1956.21.07. ražota radiola ar šasijas Nr.54650.

2. klases uztvērējs un radiola VEF Akords

Pārskats par radiolu „Baltika”, ko pazīstam kā pēdējo rūpnīcas VEF ražoto radioaparātu ar oktālā cokola lampām - „VEF Akords”. Pirmajai VEF “miljonārei” (radioaparātam, kuru ražoja vairāk nekā miljons eksemplāros) nav paveicies ar preses uzmanību, jo tās laikmetu aizēnoja izcilākas “personības” - Tūrists, Lukss un daudzie VEF jaunkonstruētie uztvērēji. Pēc ziņām presē nav iespējams noteikt tā sērijveida ražošanas sākuma un beigu laikus. No tehniskās literatūras noskaidrots, ka radiouztvērēju VEF Akords sāk ražot 1955. gadā bet radiolu 1956. gadā.

Raksts “Radiouztvērēju un televizoru ražošanas paplašināšana”. (Radio 1954.Nr.1)	Намечено также увеличение ассортимента приемников второго класса, выпускаемых в радиольном (как настольном, так и консольном) оформлении. Для этой цели будут разработаны радиолы на базе приемника «Балтика» и других приемников.
Raksts “Perspektīve”. (Vefietis 1954.11.06.)	Bez tam izstrādāta radiolas «Baltika», kā arī radiolas «Miers» tehniskā dokumentācija.
Raksts “Ražošanas tehnoloģiskā sagatavošana 1955. gadam”. (Vefietis 1954.12.08.)	Sākta tehnoloģiskā sagatavošana radiolu «Miers» un «Baltika» izlaidei. Daudz pūļu prasa gramofona tehnoloģijas un specierīču izstrādāšana.

РАДИОПРИЕМНИК «ВЭФ-АККОРД». Этот радиоприемник отличается от радиоприемника «Балтика» внешним оформлением, применением двух громкоговорителей («ЗГД-5 ВЭФ» и «ЗГД-6 ВЭФ»). В нем несколько изменены размещение деталей и монтаж. По схеме и деталям приемник «ВЭФ-Аккорд» аналогичен «Балтике» (рис. 4). На базе приемника «ВЭФ-Аккорд» будут выпускаться радиолы второго класса. По внешнему оформлению они не будут отличаться от приемников «ВЭФ-Аккорд».

Испытание опытных образцов приемников «ВЭФ-Аккорд» показало, что качество звучания при приеме радиостанций и при воспроизведении грампластинки удовлетворительное. Качество звучания у этого приемника оказалось лучше, чем у приемников второго класса «Даугава», «Звезда» и «Балтика».

Диапазон принимаемых частот: на длинных волнах 150—415 кГц, на средних волнах 520—1600 кГц; коротковолновый диапазон разбит на два поддиапазона: 3,95—9,2 мГц, 9,0—12,1 мГц. Промежуточная частота 465 кГц. В приемнике используются семь ламп металлической серии, в том числе оптический индикатор настройки. В нем имеется АРУ, предусмотрены регулятор полосы пропускания по промежуточной частоте и регулятор тембра.

Чувствительность при 0,1 номинальной мощности и при отношении полезной сигнал/шум не менее 20 дБ, на длинноволновом и средневолновом диапазонах не хуже 200 мкВ, а на коротких волнах — не хуже 300 мкВ. Чувствительность с гнезд звукоснимателя (при номинальной мощности) 0,25 в.

Размеры ящика приемника 530×340×410 мм. Мощность, потребляемая от сети, не превышает 65 Вт.

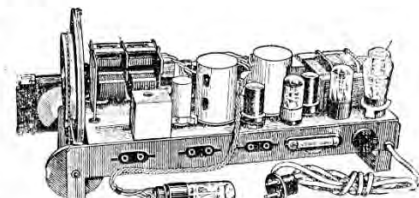
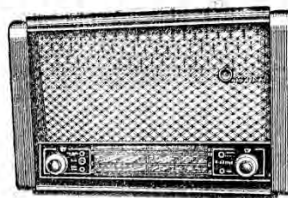
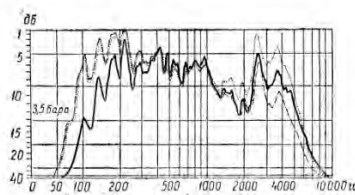

Рис. 4. Общий вид, вид на шасси и частотные характеристики на звуковом давлении приемника «ВЭФ-Аккорд»

Žurnālā Radio dots īss uztvērēja un radiolas VEF Akords apraksts.
(Radio 1956.Nr.02)

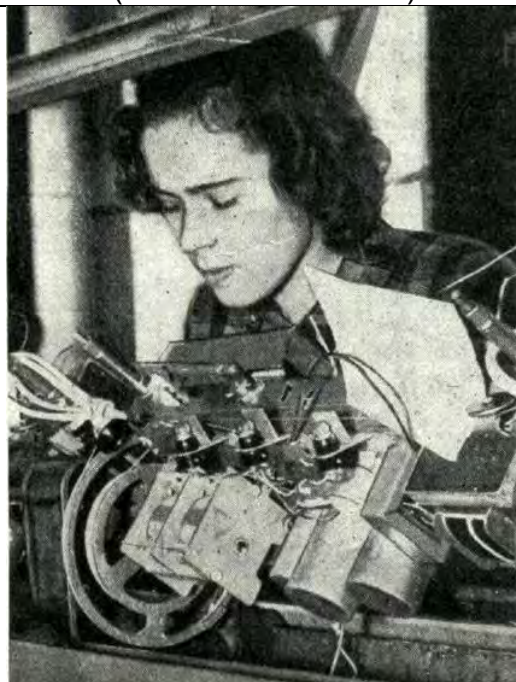
Gada laikā radioražotāji pārgājuši uz 2. klases radiolas «Akords» serijveida izlaidi agrāk ražoto radiouztvērēju vietā. Arī tas liels kolektīva sasniegums.

(Vefietis 1957.05.08.)

Uztraukumam nav pamata – radiolu Akords ražos līdz 1961. gadam.

Kolektīvu nopietni uztrauc tas, ka mums nav skaidra perspektīvā plāna 1958. gadam. Ir zināms, ka radiola «Akords» būs jānomaina ar citu, bet ar kādu, tas vēl nav izlemts. Tāpēc mēs nevaram plānot savu darbu, risināt jautājumus par darbvieta reorganizēšanu, ražošanas tālāku mechanizāciju utt.

(Vefietis 1957.05.08.)

(Liesma1958.Nr.01)

Kad cehs saņēma konstruktoru birojā izstrādāto «Akorda» konstrukciju... ..kļuva skaidrs, ka daudz nepatīkšanu sagādās skalas apgaismošanas spuldziņu turētāja izgatavošana. Pēc konstruktoru nodomiem turētāju vajadzēja izgatavot no divām daļām: viena no tām tika izmantota kā atstarotājs — tā bija gara metāla plāksnīte. Turētāju abu pušu savienošanai un spuldziņu patrona iestiprināšanai vajadzēja metināt 32 punktus. Bez tam turētāja izgatavošanai bija jāizmanto smagās štances (bet tās bija ļoti vajadzīgas citu detaļu izgatavošanai)...

...nolēma katram turētājam piestiprināt atsevišķu mazu atstarotāju. Tas arī bija gala variants, ko apstiprināja galvenais inženieris. Tātad, kādas ir jauninājuma priekšrocības. Vispirms, četrus spuldziņus vietā ir trīs. Ietaupīta viena spuldzīte...

...Otrkārt — liels metāla ietaupījums — trīs mazie spuldziņu turētāji un to atstarotāji prasa pavisam nelielu metāla daudzumu...

...Un treškārt — jāmetina vairs tikai 8 punkti agrāko 32 punktu vietā. Tas viss taupa materiālu, taupa laiku, taupa darbaspēku. Nesen pirmie jaunie radiouztvērēji «Akords» ar skalas apgaismošanas spuldziņu jauno turētāju nokļuva veikalos.

(Padomju Jaunatne 1956.01.28.)

PAR DARBA RAŽĪGUMA AUGSMI

...Kokapstrādes cehs, strādādamas trijās maiņās, dod 18 līdz 19 tūkstoš radiokastu mēnesī. Tas mūs vairs neapmierina. Un kad līdztekus radiolai «VEF-Akords» sāksim izlaist jauno radiolu «Latvija», mums vajadzēs krietni vairāk nekā 18 tūkstoš radiokastu mēnesī...

...Izeja bija tikai viena: ar Tautas saimniecības padomes palīdzību panākt, lai vietējie mēbeļu kombināti izgatavotu radiokastes...

...Priekšlikumu bija daudz. Nolēma izmēģināt jaunu metodi — žāvēšanu ar karsto gaisu caurvēju. Rezultāti pārspēja visas cerības.

— Žāvēšanas process paātrinājās deviņas reizes. — saka ceha vadītāja vietnieks E. Krieviņš. Atbrīvojās 1200 kvadrātmetru ražošanas platības, un mēs guvām iespēju uzstādīt jauno iekārtu, no pusamatnieciska darba pāriet uz mehānizētu ražošanu. Rezultāti skaidri redzami. Tais pašas ražošanas platībās tagad izgatavojam divreiz vairāk radiokastu nekā agrāk. Pēc aptuveniem aprēķiniem ar jauno tehniku un tehnoloģiju rūpnīca ietaupīs vairāk nekā pusotra miljona rubļu gadā.

Cīņa, Nr.113 (13.05.1960)

Mēmie akordi

Biju nodomājis saviem piederīgajiem Jaungadā uzdāvināt kaut ko skaistu un vērtīgu. Izšķīros par kādu pēc nosaukuma jauku un skanīgu lietu — VEF radiolu «Akords». To nopirku Valmieras universālveikalā. Pārnese aparātu mājas un sāku izmēģināt. Radiola nedarbojās.

Otrā dienā aizgāju uz veikalu un izsūdzēju savas bēdas.

— Atnesiet adaptera galviņu, aizsūtīsim uz VEF apmaiņai, — pamācīja direktors Oļļa.

Ko nu? Dāvanu taču biju nodomājis pasniegt tieši gadu mijā!

Direktors mani saprata un bija tik laipns, ka atļāva kultūrpreču sekcijas vadītājam Birholcei radiolu apmainīt. Apmainījām,

Nu es steigšus braucu uz mājām, kur jau bija sapulcējušies viesi un piederīgie. Ieslēdzām radio un cerējām Jauno gadu sagaidīt pie «Akorda» skaņām. Bet mūsu prieki bija īsi. Tieši pusdivpadsmitos «Akords» «izskanēja» un nedeļa vairs ne pīkstiena.

4. janvārī vedu arī šo mēmulu uz veikalu.

— Neko darīt, jāmaina vien būs, — nopūtās sekcijas vadītāja un iznesa no noliktavas trešo «Akordu». Bet arī šis bija mēms kā zivs. Kad sekcijas vadītāja no noliktavas izvilka pēdējo «Akordu», es klusībā vēlējos, kaut arī tas neskanētu, jo man bija zudusi katra patika uz VEF radioaparātiem. Taču kā par brīnumu, tieši šis skanēja!

Bet laikam ķezā vien būšu. Sekcijas vadītāja Birholce man pastāstīja, ka nupat universālveikals saņēmis astoņus VEF «Akordus», no kuriem pieci stūrgalvīgi klusē.

— Vefieši, redzams, uz gada beigām sturmējuši, — mēs zīmīgi saskatījāmies.

Un tā ar laikam būs tie «mēmie akordi» komponēti.

J. Čakstenis

(Cīņa 1957.01.24.)

«Mēmie akordi»

VEF partijas komitejas sekretāre b. Jegorova redakcijai ziņo, ka «Cīņas» 24. janvāra numura nodaļā «Ar ušņu duramo» ievietotais raksts apspriests rūpnīcas radiolu «Akords» ražošanas iecirkņa strādnieku sapulcē. Veikti pasākumi, lai uzlabotu izlaistās produkcijas kvalitāti un rakstā minētos trūkumus novērstu.

(Cīņa 1957.02.22.)

No raksta «Parunāsim par radioaparātiem».

Ļoti izplatīta VEF radiola «Akords», bet, apskatot shēmojumu, redzams, ka tas ir mehāniski neizturīgs un tāpēc tam rodas sīki bojājumi. Iebūvētie divi skaļruņi, paralēli saslēgti, nespēj labot skaņas ziņā.

(Cīņa 1959.07.16.)

Par darba organizācijas problēmām un ražojumu zemo kvalitāti raksta arī ārzemju latviešu prese.

(Londonas Avīze 1956.05.11.)

Cīņa raksta, ka VEF radiomontētāji sūdzoties — nevienu mēnesi viņi nevarot strādāt normāli. 25. martā montāžas nodaļa vēl nebija izpildījusi ne pusi no radioaparātu „VEF Akords” mēneša izlaiduma. Radiouztvērēju šasijām gan piekrautas pilnas noliktavas kā daudzas citas telpas, bet finieru fabrika Furniers laikā nepiegādājis radio kastes, kurās šasijas iemontēt. Kad licies, ka kastes pietiks, pietrūcis atkal mugurdēļu, pēc tam filca peciņu un papes kārbu, kurās radiouztvērēji jāiesaiņo.

Beidzot, kad pape sagādāta, izrādījies, ka trūkst līmes, ar ko papes kārbas salīmēt. Kad ar lielām pūlēm fabrika sadabūjis līmi, izrādījies, jauna kibe — pietrūcis uztvērēja lietošanas instrukciju. Bez pēdējām radioaparātus nevarot laist tirgū. Gaidot, kamēr piesūta visas iztrūkstošās daļas, radiomontētāji vairākas dienas stāvējuši dikā. Mēneša beigās sākuši steidzināt darbu, lai izpildītu plānu, bet atklājies, ka lielākā daļa radioparātu brāķis.

Raksts "Miljonā radiola "Akords"". Lielā Oktobra 43. gadadienu godam sagaidīs plašais VEF kolektīvs. Vakar pacilātība valdīja radio cehā, kur konveijeru atstāja miljonā radiola «Akords». Ceha kolektīvs, strādādams ritmiski kopš paša gada sākuma, izgatavojis 5000 radiolas virs plāna. Daudz darījuši racionalizatori un izgudrotāji. Tikai astoņos mēnešos vien, ieviešot jauninājumus, ietaupīts ap miljonu rubļu - par 388 000 rubļu vairāk, nekā paredzēts visā 1960. gadā.

Raksts un foto (Rīgas Balss, 1960.10.07.)

Par 6. oktobrī izgatavoto miljono radiolu ziņo arī laikraksts Cīņa 1960.10.08.

Radiouztvērēju VEF Akords 1955.-1957. gados saražoja 116045 eks., radiolu VEF Akords 1956.-1961. gados - 1052953 eks.

(Ločmelis J., VEF – mans liktenis. Rīga, 2005. 43.lpp.)

Radiolu pārtrauca ražot 1961. gada augustā – (Vefietis 1961.09.06.).

I daļas beigas